

အဝဲ ဟ့ၣ် တ့ၣ် ပျၤ တၢ် ကွဲးစီဆုံ ၣ
တၢ် ထူးထီၣ် တၢ် အခီပညီအ
ခီၣ် ထံးခီၣ် ဘိတဖၣ်

He Gave Us Scritpure ၣ
Foundations of
Interpretaption

တၢ် မၤလိသၢ

Lesson Three

တၢ် ဃုသ့ၣ် ညါသမံ သမိးလံာ် စီဆုံ
Investigating
Scripture

တၢ်ဂ့ၢ်ခိတီတဖၣ် **TABLE OF CONTENTS**

၁. တၢ်ကတိၤဆၢန့ၣ် **Introduction**.....၃

၂. တၢ်အဓိပညၢ်လၢအခိၣ်ထံး **Original Meaning**၃

၃. ယွၤဂ့ၢ်ဝိညါအခိၣ်ထံးခိၣ်သိ **Theological Basis**၄

 (က) ပှၤကွဲးလံာ် **Writer**

 (ခ) ပှၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိ **Audience**

 (ဂ) လံာ်တီလံာ်ဖိ **Document**

 ၁. တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢယွၤဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢပှၤကညါအသးကံၢ်ပှၤဒုးဝဲ **Organic Inspiration**

 ၂. ယွၤအတၢ်မၤဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ် **Divine Accommodation**

၄. တၢ်အိၣ်ဒီးအဂီၢ်အကျိၤလၢအခိၣ်အယိာ် **Importance**.....၁၃

 (က) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အတၢ်စံၣ်စိတဲစိ **Church History**

 (ခ) ခုခါအတၢ်အိၣ်ဖိၣ် **Modern Church**

၅. တၢ်ကတိၤလၢခံ **Conclusion**.....၁၇

အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပှၢတၢ်ကွဲးစီဆုံ: တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီအိၣ်ထံးခိၣ်ဘိတဖၣ်
He Gave Us Scriptre : Foundations of Interpretation
တၢ်မၤလိၤသၢ **Lesson Three**
တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံ **Investigating Scripture**

တၢ်ကတိၤဆူၣ် INTRODUCTION

လၢကျဲအါဘိန့ၣ်,တၢ်နၢပၢၤလံာ်စီဆုံလီၤကံၤဒ်တၢ်လဲၤတၢ်လၢတၢ်လူၤဃုသ့ၣ်ထူးထီၣ်ပှၢအိၣ်လၢစီၤလၢပျၢတဖၣ်ဒီးအလုၢ်အလၢ်တမံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.ပဝဲကိးဂးဒီးပသ့ၣ်ညါလၢပှၢလူၤဃုသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်လၢပျၢတဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤမူၣ်ဟ့ၣ်လီၤနီၣ်အသးဆူၣ်တၢ်မၤလိၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအဟဲလၢအပူၤကွံာ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ခူၣ်ထူးထီၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢပှၢကညီမၤဝဲလၢပျၢဒီးမၤဝဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤဝဲန့ၣ်အတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်တုၤဒီးသ့ၣ်အဆိကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.ဂ့ၢ်လံာ်,အါဒ်တၢ်တက့ၢ်လၢကျဲဒ်သိးန့ၣ်,တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံပာ်ဃုၣ်တၢ်ခူၣ်ထူးထီၣ်န့ၣ်တၢ်တမံၤမံၤလၢအဟဲလၢအပူၤကွံာ်-လံာ်စီဆုံန့ၣ်လီၤ.ပဃီထံလံာ်စီဆုံအတီၤတဖၣ်လၢအဟဲလၢအပူၤကွံာ်န့ၣ်လၢအကထိတဖၣ်ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အဒိၣ်အမုၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အစီၤလၢပျၢအခိၣ်ထံးအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံလၢစီၤလၢပျၢအတၢ်အိၣ်သးမုၢ်တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအိၣ်ပညီအနီၣ်ထီၣ်လၢအကီၢ်ဝဲတဘိဒိဖျိအဝဲဒုးသ့ထီၣ်ပှၢလၢပကဃုထံၣ်တၢ်အိၣ်ပညီလၢပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢလၢပှၢပှၢ,လၢအကမၣ်တအိၣ်ဒီးလၢအအိၣ်ဒီးအစိကမိၤလၢသးစီဆုံဒီးအပှၢကညီလၢတၢ်ထီၣ်ဝဲအသးလၢတၢ်စိတၢ်ကမိၤလၢထးတဖၣ်သးအိၣ်တဲဝဲတၢ်ကွဲးစီဆုံတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤအဆိကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

အဝဲအံၤမုၢ်တၢ်မၤလိၤသၢလၢပတၢ်မၤလိၤလၢအပိာ်လိာ်အံၤတပတီၢ်ဝံၤတပတီၢ်ဘၣ်ဃး အဝဲဟ့ၣ်တ့ၣ်ပှၢလံာ်စီဆုံ:
တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆုံအိၣ်ပညီအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ,ဒီးပဟ့ၣ်အခိၣ်တီၤလၢ“တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံ”န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤလိဝဲအံၤအပူၤ,ပကပညိၣ်လီၤတၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်အါမံၤလၢအရ့ဒိၣ်လၢတၢ်ဃီထံးဒီးဃုထံၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံအိၣ်ပညီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်ကတိၤသကိးဘၣ်ဃးကျိၤကျဲလၢတၢ်ကဃုသ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံကနီၤလီၤအသးသၢတီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပကဆၢတဲာ်အိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံး,လၢအမုၢ်တၢ်ဂ့ၢ်မိၤပှၢလၢပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါအံၤန့ၣ်လီၤ.ခံ,ပကတဲဖျါထီၣ်ပှၢဂ့ၢ်ပိညါအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢတၢ်ပညိၣ်လီၤတၢ်တၢ်လၢတၢ်ကွဲးစီဆုံအိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးသၢ,ပကကွၢ်သကိးတၢ်လၢအရ့ဒိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢအမုၢ်အတီဆူလံာ်အိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. မ်ပကစးထီၣ်သကိးလၢတၢ်ပာ်ပနီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီလၢအကဲထီၣ်သီန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံး ORIGINAL MEANING

ပဝဲကိးဂးဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိဖဲပှၢတဂၤဂၤနၢပၢၤကမၣ်တၢ်တမံၤမံၤလၢပစံးဒီးကွဲးအီၤ,ဒီးညိၣ်န့ၣ်ပစံးကတိၤတၢ်တမံၤဒ်အံၤ,“နသ့ၣ်ညါမိ,အဝဲန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးစံးဘၣ်”န့ၣ်လီၤ.ပတအဲၣ်ဒီးလၢပှၢဟံးန့ၣ်ပတၢ်ကတိၤဒီးသ့အဝဲသ့ၣ်လၢကျဲလၢအလဲထီၣ်ဒါတၢ်လၢပအဲၣ်ဒီးစံးလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်ဘၣ်လီၤ.ဒီးညိၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ပှၢစ့ၢ်ကိာ်ဖျါဘၣ်လိာ်တၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဃုထံၣ်တၢ်တမံၤမံၤအိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံးလၢပစံးဒီးကွဲးအီၤလၢအပူၤကွံာ်န့ၣ်အကထိတဖၣ်,ဒ်အမုၢ်တၢ်ကွဲးစီဆုံတဖၣ်,တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအညီကဲၣ်ဆိးဘၣ်လီၤ.ပကဘၣ်မၤကဘုၤလီၤပသးတစံးဒီးသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တနီၤ.ခိဖျိလံာ်စီဆုံတတီၤ“အိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံး”ပအဲၣ်ဒီးတဲမနုၤလဲၣ်?ဘၣ်မနုၤပဘၣ်သးစဲလၢအပူၤလဲၣ်?ဘၣ်မနုၤအရ့ဒိၣ်လၢပဂီၢ်တနံၤအံၤလဲၣ်?

ပှၢကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်ဘိလိာ်လၢတၢ်ဂံၢ်အီၤတလၢာ်တဖၣ်ရဲၣ်လီၤအသးလၢကဆၢတဲာ်လံာ်အိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံးဒ်လဲၣ်အစီန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်မၤလိၤလၢအပိာ်ထွဲထီၣ်လိာ်အသးတဖၣ်အံၤအတၢ်တီၢ်အဂီၢ်,ပကဆၢတဲာ်လံာ်တတီၤအိၣ်ပညီလၢအခိၣ်ထံးဒ်:

**တၢ်ထံၣ်တဖၣ်,လုၢ်လၢ်သကဲးပဝးတဖၣ်ဒီးတၢ်သးဂဲၤတဖၣ်လၢယုၤဒီးပုၤကညီပုၤကွဲးလံာ်တဖၣ်သးအိၣ်ဝဲ
လံာ်တီၢ်လံာ်မိၤလၢကရူၤလိာ်ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးအပူၤကမျၢၤလၢအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.**

လၢတၢ်ကမၤလီၤတံၢ်တၢ်အဂီၢ်,တၢ်သဘံၣ်သဘူၣ်အိၣ်ဝဲအါမးလၢတၢ်ဆၢတဲာ်အခိပညီဝဲဒၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ,ဒီးပ
ကမၤဘၣ်ထွဲပသးဒီးအဝဲသ့ၣ်တနီၤဒ်ပလဲၤသဃဲၤဃုာ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပကစးထီၣ်သကိးလၢတၢ်ကတိၤ “တၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကစီၣ်” လၢပဟံးန့ၣ်အိၣ်လၢအတက့ၢ်လဲၣ်ကတၢ်သ့ဝဲန့ၣ်
လီၤ. ပုၤကွဲးတၢ်သးစီဆံၣ်ဒီးပုၤကညီခံကပၤလၢာ်အဲၣ်ဒီးအလံာ်စီဆံၣ်တၢ်ကွဲးတဖၣ်ကနီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကစီၣ်လၢအပတီၢ်အါမး
အစီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.သန့က့ၢ်ညီန့ၣ်ကထီၣ်လၢပဆိကမိၣ်တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်နီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကစီၣ်အါဒၣ်တၢ်ကတၢ်ဘၣ်ဃးဒီး
ပုၤကွဲးလံာ်စီဆံၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်မ့တမ့ၢ်အတၢ်တယၢ်ကွၢ်တၢ်အဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဆူအပူၤကမျၢၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်
လံာ်စီဆံၣ်အခိပညီအံၤထူးဝဲတီၢ်ဝဲဒိၣ်န့ၣ်အအံၤတက့ၢ်လီၤ.ဒ်လုၢ်လၢ်အဒိအတဲာ်တခါပာ်ဖျါဝဲအသိး,တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်နီၤဟ့ၣ်လီၤ
တၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်,စုတဖၣ်ဒီးသးန့ၣ်လီၤ.မ့တမ့ၢ်ပကပာ်ဖျါထီၣ်အိၣ်လၢတၢ်ကတိၤပသ့တုၤလၢတၢ်မၤလိဝဲဒၣ်
အပူၤ,အဝဲနီၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကစီၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်,လုၢ်လၢ်သကဲးပဝးတဖၣ်ဒီးတၢ်သးဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကွဲးလံာ်စီဆံၣ်
တဖၣ်ဒီးကံၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်လၢကထူးန့ၣ်တၢ်သးစၢ်ဆၢဆူအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်,လုၢ်လၢ်သကဲးပဝးဒီးတၢ်သ့ၣ်
ဂဲၤသးဂဲၤဒၣ်ဝဲဒိၣ်န့ၣ်အသိးဆူပုၤလၢအဂၤလၢဘၣ်တၢ်ယၤထီၣ်အမံၤလၢအဝဲသ့ၣ်အလံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အါန့ၣ်အ
အံၤ,လံာ်စီဆံၣ်အလံာ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်သးစ့ၢ်ကိးအိၣ်လၢကထိးဘၣ်ဒီးဆိတလဲအဝဲအပူၤဂီၢ်မုၢ်အတၢ်ထံၣ်,လုၢ်လၢ်သကဲးပ
ဝးဒီးတၢ်သ့ၣ်ဂဲၤသးဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ပဖးဘၣ်ဝဲ ၂တံၢ်မသး၃း၁၆-၁၇ :

**ကယဲာ်တၢ်ကွဲးအသးခဲလၢာ်န့ၣ်,ကွဲးအသးလၢယုၤအသးစီဆံၣ်,ဒီးတၢ်လၢသိၣ်တၢ်သီတၢ်အဂီၢ်,လၢသိၣ်ဃီၣ်တၢ်
အဂီၢ်,လၢဃုာ်လီၤတၢ်အဂီၢ်,လၢသိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ်လၢတၢ်တီတၢ်လီၤအပူၤအဂီၢ်,ဒ်သိးယုၤအပူၤကညီကလၢ
ထီၣ်ပုၤထီၣ်,ဒီး ကအိၣ်ကတိၤကတိၤအသးလၢလၢပုၤပုၤ,လၢကယဲာ်တၢ်မၤတၢ်မၤလၢလၢအဂီၢ်လီၤ
(၂တံၢ်မသး ၃း၁၆-၁၇).**

သးစီဆံၣ်ဒီးကံၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်လၢကမၤလၢပုၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤခဲလၢာ်ဒီးဒိၣ်တက့ၢ်လၢပုၤစူၢ်က့ၢ်န့ၣ်က့ၢ်
တၢ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ.အဃိ,ဖဲပစံးလၢပတၢ်ဃုထံၣ်သမံသမိးတဖၣ်တၢ်တီၢ်ပာ်အိၣ်လၢကဃုထံၣ်တၢ်အခိပ
ညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်,တမ့ၢ်ဒၣ်ထဲပဝဲက့ၢ်စးဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်လၢလံာ်မဲာ်ဖျါဒီးလံာ်ကျိတဖၣ်ကစံးဝဲတၢ်ကတိၤအခိပညီလၢ
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ဖးသ့အကျဲလၢအအံၤဖဲဘၣ်လီၤ.မ့မ့ၢ်တခါ,ပဃုထံၣ်တၢ်ဒိဘၣ်ကဒါက့ၢ်အလၢအပုၤအကျိတဖၣ်လၢပုၤကွဲး
လံာ်တီၢ်ပာ်ဝဲ လၢအကအိၣ်ဝဲလၢအပူၤဂီၢ်မုၢ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ပဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးအခိပညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်,မ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢပကဆိကမိၣ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်
ခိၣ်သ့ၣ်သၢမံး: လံာ်စီဆံၣ်အလံာ်တီၢ်လံာ်မိၤလၢပဃုထံၣ်သမံသမိးအိၣ်,ပုၤကွဲးလံာ်လၢသးစီဆံၣ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤအိၣ်လၢကကွဲး
လံာ်တီၢ်လံာ်မိ,ဒီးပုၤကမျၢၤလၢပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီသးအိၣ်ဝဲလၢကမ့ၢ်ပုၤဒီးန့ၣ်လံာ်တီၢ်လံာ်မိအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်တီၢ်လံာ်မိအံၤအရူဒိၣ်ခိဖျါမ့ၢ်ဝဲယုၤအကလုၢ်ကထိနီၢ်နီၢ်လၢဘၣ်တၢ်ဆုၤအိၣ်ဆူပုၤဂီၢ်မုၢ်အဆိကတၢ်တဖၣ်အ
အိၣ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီမ့ၢ်ပုၤလၢအရူဒိၣ်လၢ,ခိဖျါတၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤလၢအမူအကျိအကျဲ,လံာ်တီၢ်လံာ်မိဒုးန့ၣ်ကဒါ
က့ၢ်ပုၤကွဲးလံာ်အတၢ်ဆိကမိၣ်,အတၢ်တီၢ်သ့ၣ်ပာ်သး,အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်,တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢလံာ်ဖဲလဲၣ်ဖဲ,ဒီးအ
ဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ကမျၢၤဖိတဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအရူဒိၣ်ခိဖျါသးစီဆံၣ်ဒီးပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီခံကပၤလၢာ်လၢတၢ်
ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤမၤဝဲလံာ်တီၢ်လံာ်မိလၢကျဲလၢအစံးကတိၤတၢ်ဆူအဝဲသ့ၣ်အအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သးဒီးတၢ်
ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်လီၤလီၤဆိဆိန့ၣ်လီၤ.အဝဲအံၤအခိပညီလၢလံာ်စီဆံၣ်အလံာ်ကိးဘၣ်ဒီးမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်စံာ်တဲာ်အိၣ်သးအဂီၢ်,
မ့တမ့ၢ်မၤဘၣ်လိာ်အသးဒီး,တၢ်ဆၢကတိၤလၢတၢ်စံာ်တဲာ်အပူၤဒီးသးသမူတၢ်အိၣ်သးလၢအဘၣ်တၢ်လဲၤခိဖျါအိၣ်လၢ
ပုၤဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်အဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်အမ့ၢ်အတီလၢပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီတဖၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လံာ်တီၢ်လံာ်မိတဖၣ်လၢကထိးဘၣ်အပူၤကမျၢၤတဖၣ်
လၢကျဲလၢအဝဲသ့ၣ်တတီၢ်သ့ၣ်ပာ်သးဝဲနီတဘျီတၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်ဃုထံၣ်သမံသမိးတၢ်အကျိအကျဲအပူၤ,လီၤ

ဆီဒုတ်တပ်ပသးစာ်ဆာ်လၢပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်တိာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢကတုၤအိၣ်အပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်ဒီဖျါအဝဲသ့ၣ်အလံာ်တီလံာ်မိတဖၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.အသိ,တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံတတီၤအဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးပာ်ဃုာ်တၢ်ဃိထံလံာ်လီၤကံာ်ဒ်အဝဲအိၣ်ဒ်ဒ်ဒ်လၢပုၤကွဲးလံာ်ဒီးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်အတၢ်စံာ်စိာ်တဲာ်အတၢ်ကွဲးဆာ်မဲာ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃုထံၣ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်အံၤတကလုာ်လိာ်ဘၣ်တၢ်ဃုန့ၣ်ပာ်ကွဲးတၢ်လီၤတံာ်လီၤဆဲးအါအါဂီၢ်ဂီၢ်,တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်မ့ၢ်လၢအလီၤတံာ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကတီၤအဂၤန့ၣ်,လိာ်ဘၣ်ပုၤကညီအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးအါမးဒီဖျါလံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိတဖၣ်တအိၣ်လၢပုၤကွဲးလံာ်အဝဲသ့ၣ်အကဲထီၣ်သီအလီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ပာ်ကွဲးအဒိပညီလၢအကဲထီၣ်သီလၢပသးပူၤ,ပကဟ်ဖျါထီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအဒိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိဒီဖျါလၢအပညီၣ်လီၤတံာ်ဝဲဒါဖဲပဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံအခါန့ၣ်လီၤ.

ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအဒိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိ THEOLOGICAL BASIS

ယွၤဂ့ၢ်ပိညါအဒိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢအဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝိတမံၤအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ပညီၣ်လီၤတံာ်တၢ်အဒိပညီလၢအဒိၣ်ထံးအတၢ်အိၣ်ဖျါသမံၤအဂီၢ်လၢပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံအပူၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်,ပကစံးကတီၤဘၣ်ဃးယွၤဂ့ၢ်ပိညါအဒိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိဒီဖျါဟ့ၣ်တၢ်သးစာ်ဆာ်ဆူပုၤကွဲးလံာ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.ခံ,ပကဆိကမိၣ်ပာ်သးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်လၢအဒိၣ်ထံးလံာ်လံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးသၢ,ပကကွၢ်သကိးလံာ်တီလံာ်မိဒိၣ်ဝဲအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ်လီၤ.ပကစးထီၣ်သကိးလၢယွၤဂ့ၢ်ပိညါအဒိၣ်ထံး ဒိၣ်ဘိဒီဖျါဆိကမိၣ်ပာ်သးပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကွဲးလံာ် WRITER

လၢအပူၤကွံာ်တၢ်မၤလိန့ၣ်,ပယၤထီၣ်လၢလံာ်စီဆုံအံၤလၢအဒိၣ်ထံးလံာ်လံာ်ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤဒုးအိၣ်ထီၣ်အါလၢယွၤန့ၣ်လီၤ. သးစီဆုံဃုထာ်လၢကဟ့ၣ်နီၤလီၤအကလုာ်ကထိဒီဖျါပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံပုၤကညီတကတၢ်တကတၢ်အသကဲးပဝဲဒီးအလုာ်အလၢခဲလၢာ်,အတၢ်လဲၤဒီဖျါတဖၣ်,တၢ်သ့ၣ်ဂဲၤသးဂဲၤတဖၣ်,ဒီးအတၢ်ဆိကမိၣ်အကွၢ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်လီၤအိၣ်ဝဲအါမးလၢလံာ်စီဆုံအပူၤဖဲပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီအကါဒိၣ်ဘၣ်တၢ်ယၤထီၣ်အါဖျါဖျါဖျါန့ၣ်လီၤ. အဒိ,ဒိကန့ၣ်တၢ်လၢယုၣ်ဂျူးစံးတုၤဝဲဒ်လၢမးသဲ ၂၂:၄၁-၄၅:

ဒီးပုၤဖၤရဲၤအိၣ်ဖျါဒိၣ်ဖျါဒိၣ်အဖၢမုၢ်ဒီး,ယုၣ်ဂျူးသံကွၢ်အဒိၣ်, စံးဝဲဒ်,သုဝဲသ့ၣ်, လၢခရံာ်အဂ့ၢ်န့ၣ်, သုဆိကမိၣ်ဒ်လဲၣ်. မ့ၢ်မတၢ်တကတၢ်အဖိလဲၣ်. ဒီးအဝဲသ့ၣ်စံးဘၣ်အဒိၣ်, မ့ၢ်စီၤအဝဲးအဖိခွါလီၤ. အဝဲဒ်စံးဘၣ်အဒိၣ်,မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီး,လၢသးအပူၤ,ဘၣ်မနုၤစီၤအဝဲးကိးအဒိၣ်လၢကစၢ်လဲၣ်,စံးဝဲဒ်,ယွၤစံးဘၣ်ယကစၢ်,ဆုၣ်နီၤလၢယစုထွဲ,တုၤယပာ်န့ၣ်န့ၣ်ဒါတဖၣ်လၢန့ၣ်ယီၤလီၤအလီၤတက့ၢ်.မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး,စီၤအဝဲးမ့ၢ်ကိးအဒိၣ်လၢကစၢ်ဒီး,မ့ၢ်အမ့ၢ်အဖိခွါဒ်လဲၣ်? (မးသဲ ၂၂:၄၁-၄၅).

လၢလံာ်စီဆုံတတီၤအံၤအပူၤ,ယုၣ်ဂျူးပညီၣ်ဝဲဆူစီၤအဝဲးအတၢ်ကွဲး,ထါစံးထီၣ်ပတြၢၤ ၁၁၀န့ၣ်လီၤ. ဒီးလီၤလီၤဆီဆီအဝဲစာတံာ်အတၢ်ထုးထီၣ်ထါစံးထီၣ်ပတြၢၤအဒိပညီဃုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီမ့ၢ်စီၤအဝဲးန့ၣ်လီၤ.

ယုၣ်ဂျူးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢဒီဖျါစီၤအဝဲးကိးခရံာ် “ကစၢ်” အသိ,ခရံာ်တဘၣ်မ့ၢ်ဒ်ထဲစီၤအဝဲးအဖိခွါစီၤဘၣ်လီၤ. ခရံာ်ကဘၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးစီၤအဝဲးန့ၣ်လီၤ.နီၢ်နီၢ်န့ၣ်,ယုၣ်ဂျူးအတၢ်ကတီၤအဒိပညီအိၣ်ဝဲထဲဒ်ဖဲပမ့ၢ်ဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်ဂ့ၢ်လၢစီၤအဝဲးကွဲးထါဝဲအံၤအခါန့ၣ်လီၤ.ဒီးခရံာ်မၤဝဲဒ်အံၤအသိး,တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်အဒိပညီလၢအမၤမူဒါလၢပုၤပာ်သ့ၣ်ပာ်သးပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံပုၤကညီအတၢ်လီၤဆီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သးခုတမံၤလၢတၢ်ဖးဒီးမၤလိလံာ်စီဆုံမ့ၢ်တၢ်ဖဲပဃုထံၣ်ပုၤကညီလၢအကွဲးလံာ်တဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါအဒိၣ်အယီာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးညီန့ၣ်တၢ်အံၤအိၣ်ဒီးကျဲလၢအဒုးဖျါထီၣ်လံာ်စီဆုံအဒိပညီ,ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်န့ၣ်ပာ်ကွဲးအဒိၣ်အယီာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဒိအတဲာ်ဘၣ်ဃးတၢ်အံၤအိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ.အဒိ,ယဆိမိၣ်ဘၣ်ဃးဝံယံးရမံယၤ,ဝံလၢအဟီၣ်ဆူၣ်,အတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်, ဒီးတၢ်န့ၣ်ပာ်ကွဲးလံာ်အဝဲလဲၤဒီဖျါဘၣ်သကါဘၣ်ဝဲဒ်အဝဲတဲာ်တၢ်စံာ်ညီထီဒါယွၤအပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢယဂျူလုာ်အပူၤဒီးလၢခံအနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လဲၤဒီဖျါဘၣ်ယွၤအတၢ်စံာ်ညီလၢအလီၤဘၣ်ဝဲလၢဂ့ၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်အဖိခွါဒီးလၢခံမိၣ်တၢ်မးတၢ်လၢတၢ်တတၢ်တန့ၣ်လၢအလီၤဘၣ်ဝဲလၢဂ့ၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ခဲလၢာ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်န့ၣ်ပာ်ကွဲးလံာ်စီဆုံအလံာ်ဒီတဘၣ်ညါအဒိၣ်,အယီာ်န့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်တမ့ၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ဃးဒ်ထဲပုၤလၢပ

သွဉ်ညါတၢ်မၤဖိစီၤပီလူးအဂၢၢ်ခဲလၢၣ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢပကဖးအဝဲအလံာ်ပရၢတဖၣ်လၢတၢ်တဲပူအတၢ်အိၣ်
သးလၢအဘၣ်တၢ်တဲအိၣ်ဘၣ်ဘးအဝဲအတၢ်သးခကစီၣ်လၢလံာ်မၤတၢ်အပူၤထဲလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.လံာ်စီဆုံမၤဆူၣ်
ထီၣ်ဝဲအဝဲအိၣ်ပညီဒီဖျါမၤစၢၤပူၤလၢပကန့ၢ်ပၢၢ်ပူၤကွဲးလံာ်စီဆုံအတၢ်အိၣ်မူဒီးအတၢ်လဲၤဒီဖျါဒီးလၢပာ်လီၤအဝဲ
သွဉ်အတၢ်သိၣ်လိလၢအလီၢ်ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ဖံလံးရဲခဲန့ၣ် Dr. Philip Ryken

တၢ်ပညိၣ်လီၤတံၢ်တၢ်လၢပူၤကွဲးလံာ်ပူၤကညီအဖီခိၣ်မၤစၢၤပူၤလၢပကန့ၢ်ပၢၢ်ပူၤလံာ်စီဆုံအကွၢ်အဂီၤအါမးန့ၣ်
လီၤ. ဒ်တၢ်အဒိအဂၤတခါအသိး,ဆိကမိၣ်ပာ်သးကျဲလီၤဆီအါမးလၢ ၂၅မူၤအလးဒီး ၁ကွဲးနီၣ်တၢ် တဲဝဲအတၢ်တဲပူဘၣ်ဘး
စီၤအဝဲအတၢ်မ့ၢ်စီၤပၤန့ၣ်တက့ၢ်. ၂၅မူၤအလးဟ့ၣ်လီၤအသးနီၣ်နီၣ်လၢအဆၢဒိၣ်ခွဲဆၢဒိၣ်ဘၣ်ဘးစီၤအဝဲအတၢ်ဒီးဘး
ဃုာ်ဒီးနီၣ်ဘၢသဂ့ၤဒီးစီၤအဘၣ်လိၣ်အတၢ်ပူထီၣ်တၢ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်စီၤအဝဲအတၢ်ဒီးဘးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ၁ကွဲးနီၣ်
တၢ်တဲတၢ်တဲပူတဖၣ်အံၤနီၣ်တက့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲတယၢၤထီၣ်ဒၣ်လဲၣ်နီၣ်ဘၢသဂ့ၤဒီးစီၤအဘၣ်လိၣ်အမံၤ,ထဲဒၣ်
လၢစီၤအဝဲအတၢ်ဟဲလိစၢၤလီၤသွဉ်အမံၤအကျါန့ၣ်တၢ်ယၢၤထီၣ်အိၣ်လီၤ. ဘၣ်မနုၤပူၤကွဲးနီၣ်တၢ်ပာ်တ့ၢ်ကွဲးတၢ်မၤအသး
အဒိၣ်အမ့ၢ်အံၤလၢစီၤအဝဲအတၢ်အိၣ်မူအပူၤလဲၣ်? တၢ်စံးဆၢဟဲအသးလၢပူၤကွဲးလံာ်ပူၤကွဲးဒီးပူၤကွဲးနီၣ်တၢ်အတၢ်
စံၣ်စီၤတဲစီၤတၢ်အိၣ်သးဒီးအတၢ်တီၢ်သ့ၣ်ပာ်သးန့ၣ်လီၤ.ပူၤကွဲးလံာ်ပူၤကွဲးအသးအိၣ်ပာ်ဖျါဝဲလၢစီၤအဝဲအတၢ်ဟဲလီၤ
စၢၤအကျါမ့ၢ်ယုၤအတၢ်ဃုထၢအိၣ်စရုကွၢ်ကပာ်ကွဲးစီၤအဝဲအတၢ်သးပုၣ်,အဃိတၢ်တဲတၢ်ဃဲပူဘၣ်ဘးစီၤအဝဲအတၢ်
စံးဆၢက့ၤဆူအတၢ်ဒီးဘးဒ်လဲၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢပူၤကွဲးလံာ်အတၢ်ဃဲအတၢ်ပညိၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ပူၤကွဲးလံာ်
ကွဲးနီၣ်တၢ်ကွဲးဝဲအံၤစရုအတၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢပူၤဂီၢ်မ့ၢ်လၢအဟဲက့ၤကဒါက့ၤလၢတၢ်စိာ်မၤကဲက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ.အဝဲတသဘၣ်ဘၣ်ဒီးစီၤပူၤကွဲးလံာ်ပူၤကွဲးဘၣ်,မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲကွဲးနီၣ်ဒၣ်ထဲစီၤအဝဲအတၢ်အိၣ်မူတနီၣ်လၢအဘၣ်လိၣ်အသးဒီးအဝဲ
အတၢ်ဃဲအတၢ်ပညိၣ်ဒၣ်ဝဲ,လၢကသိၣ်လိခိၣ်န့ၣ်လၢအဟဲက့ၤကဒါက့ၤတဖၣ်လၢစီၤအဝဲအစၢၤအသွဉ်စီၤပတဖၣ်ကပာ်
တၢ်လၢအံၤစရုန့ၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤလီၤလီၤဆီဆီပအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါအါမးဘၣ်ဘးတၢ်အိၣ်သးခဲမံၤလၢၣ်,တၢ်လီၤတၢ်ကျဲလၢအဒိၣ်
ထံးဖဲလံာ်စီဆုံအလံာ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်ဘၣ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်အပူၤကွဲးလံာ်ဒီးဘၣ်ထွဲအပူၤကမ့ၢ်ခံကပၤလၢၣ်စ့ၢ်
ကီးန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤဒိၣ်ဒိၣ်,အါအါသ့ဝဲ,လီၤဆီဒၣ်တၢ်ကမၤစၢၤပူၤလၢပက
မၤန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါဒီးတုၤဒၣ်လဲၣ်တၢ်ဖးလံာ်လၢတၢ်န့ၢ်န့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤပိာ်ထွဲလံာ်တဖၣ်ဒ်သိးလၢပသုတစံးတၢ်
တမံၤလၢအတဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်လၢပူၤကွဲးလံာ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အဲၣ်ဒီးစံးဝဲအိၣ်ပညီဒီးတၢ်လၢပကမ့ၢ်လၢအဒိၣ်ထံး
တဖၣ်န့ၢ်ဟူဝဲလၢကျဲနီၣ်တဘိတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်,တဘျီဃီ,ယဆိမိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါတဖၣ်န့ၣ်,တၢ်ဂ့ၢ်
တၢ်ကျါအဂီၢ်နီၣ်ထံးနီၣ်ဘိဘၣ်ဘးပူၤကွဲးလံာ်စီဆုံဒီးပူၤဒိကန့ၣ်လံာ်စီဆုံဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်န့ၣ်ယအဲၣ်ဒီးပာ်ဖျါအိၣ်ဒီး
“က့ၢ်လၢအတုၤဘၣ်ဆၣ်ကစၢ်လၢအအာန့ၣ်လီၤ.” အဝဲမၤစၢၤပူၤသ့ၣ်ပုၤကတၢ်ဒ်ပထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအိၣ်ပညီ,
ဘၣ်ဆၣ်ပမ့ၢ်အဝဲလၢကျဲအိၣ်သ့ၣ်ဒီးကျဲကျဲအိၣ်သ့ၣ်ဒီဖျါလၢအဝဲသ့ၣ်ပန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်လၢလံာ်စီဆုံတဲဝဲဒီး,ယ
ဆိမိၣ်အဝဲညါန့ၢ်ကစီၤဃာ်ပတၢ်န့ၢ်ပၢၢ်ဒီးတုၤဒၣ်လဲၣ်ကျိာ်ထံကမ့ၢ်အိၣ်တတီၤတီၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.အဃိအဝဲမ့ၢ်တၢ်
မၤစၢၤ,ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်ဒုးကဲထီၣ်အိၣ်လၢနတၢ်ပညိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢနတၢ်မၤလိလံာ်စီဆုံစးထီၣ်လၢအဒိၣ်ထံးမ့ၢ်တ
မ့ၢ်လၢအကတၢ်န့ၣ်တဂ့ၤ.

ဒီးကထာၣ်ကွီန့ၣ်ထံၣ်ဖဲန့ၣ်တၢ် Dr. Jonathan T. Pennington

တၢ်အလုၢ်အပူၤလီၤဘီလီၤမ့ၢ်အိၣ်ဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါပူၤကွဲးလံာ်အတၢ်အိၣ်သးလၢအဒိၣ်ထံးအဂ့ၢ်လၢပကန့ၢ်
ပၢၢ်လံာ်စီဆုံတတီၤလီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်အဆိကတၢ်ထဲဒၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်တဆံးတက့ၢ်.နီၣ်နီၣ်န့ၣ်တၢ်
ကွဲးစီဆုံအစိကမီၤအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤအိၣ်အပူၤ,တမ့ၢ်လၢပတၢ်ဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မၤ
ဘၣ်ကဒါက့ၤပူၤကွဲးလံာ်အတၢ်ထံၣ်ဘၣ်လီၤ.အဃိ,ပမ့ၢ်သ့ၣ်နီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကတီၤတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်
တီဖဲလၢပတန့ၢ်ပၢၢ်ပူၤကွဲးလံာ်အထံးအခဲလၢလၢပူၤပူၤဒၣ်လဲၣ်,အဝဲမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပမ့ၢ်န့ၢ်
ပၢၢ်တၢ်တမံၤဘၣ်ဘးပူၤကွဲးလံာ်အတၢ်အိၣ်သးဒီးအလုၢ်လၢသကဲးပဝးအါဒီး,အဝဲန့ၣ်ကမၤစၢၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီး

ယဆိမိဂ်ကမာစာပုထဲဒုဒ်လာပဆိကမိဂ်ထံပုံတံဘျးစဲဒီးအဝဲသ့ဂ်ကသ့ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလာတၢ်န့ၣ်အဆိပ ဆိကမိဂ်ထံပုံစီၤပီလူးလာပသိာ်ပုသ့ဒီးစးထီၣ်ထံၣ်အကလီၤကံၤဒ်လဲၣ်သ့ဒီးလီၤကံၤလာပသ့ၣ်ညါဒီးထံၣ်ပုံတံဘျး စဲဒီးအဝဲသ့ဂ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဝဲန့ၣ်ကမာတၢ်ကွဲးစီဆ့ကဲထီၣ်ကျိၤကျဲနီၣ်ထီၣ်သာဘိလာပဂီၢ်,တမ့ၢ်ဒုဒ်ထဲတၢ် မာအိၤလာသ့ၣ်ဒီးနီၣ်ထီၣ်ခံဘိဇၢ်ဘၣ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ဖံထာၣ်ပီလဲၣ်ခၢၣ် **Dr. Peter Walker**

လာလံာ်စီဆ့အတၢ်တဖၣ်လာပယၤထီၣ်တၢ်လံာ်န့ၣ်,တၢ်ကွဲးစီဆ့ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလာမ့ၢ်တၢ်အဒုဒ်ဒ်ဒ်မးလာပဂီၢ်လာ ပကပညိၣ်လီၤတၢ်တမ့ၢ်ထဲဒုဒ်လာယုၤဒ်ပုကွဲးတၢ်ကွဲးစီဆ့အခိၣ်သ့ၣ်တက့ၢ်,မ့မ့ၢ်လာပုကညိၣ်ပုကွဲးလံာ်လာအဝဲထီၣ် ပုကွဲးထီၣ်ဂဲၤကတၢ်တၢ်ဒီးအိၤအဖီခိၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.ဒီးအဝဲန့ၣ်အခိၣ်ပညိၣ်လာပကဘၣ်မာလိတၢ်တသ့ဖဲအသ့ဘၣ်ဃးပုကွဲးလံာ် တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်,ပုတက့ၢ်အလုလၢသကဲးပဝး,တၢ်လဲၤဒီဖျါတဖၣ်,အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးအတၢ်ပညိၣ်ပာ်သးတဖၣ်န့ၣ် လီၤ. ပထံၣ်တၢ်ယုၤဂ့ၢ်ပိညါအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလာတၢ်ပညိၣ်ပာ်သးပုကွဲးလံာ်စီဆ့အလံာ်တီလံာ်မိအဂီၢ်ဝဲ,ပကဃၢ်ဃီပသး ဆူတၢ်ဂ့ၢ်အဒုဒ်ခံမံၤတမံၤဘၣ်ဃးပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်အခိၣ်ပညိၣ်လာအခိၣ်ထံး:ပုကမုၢ်မ့တမ့ၢ်ပုဒီးန့ၣ် ဘၣ်လံာ်တီလံာ်မိအဆိကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိ AUDIENCE

မ့ၢ်န့ၣ်ပာ်သးတဘျီဘျီလာလံာ်စီဆ့အတၢ်စံၣ်စါတဲစါဒီတစါညါန့ၣ်ယုၤဟ့ၣ်အကလုၢ်ကထိဆူအပုဂီၢ်မုၢ်လာကျဲ လာအဘၣ်ဘျီဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်စံၣ်စါတဲစါတၢ်အိၣ်သးဒါ?ထံၣ်ပုံကွဲးယုၤဟ့ၣ်အိၣ်စရုလးလာပုက,လာတၢ်မာလိာ် အဘိတဆံလာပုဒိစဲးကျဲးဃာ်အိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. မ့တမ့ၢ်ယုၤမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤဘၣ်ဖုးလံာ်စီဆ့အသိအတၢ်ကွဲးစီဆ့တဖၣ်ဆူတၢ် အိၣ်ဖျိၣ်လာပုကတဖၣ်လာ စါခဲအံၤဖြၣ်စ့ၢ်မ့တမ့ၢ် **Mandarin** အကျိၣ်န့ၣ်လဲၣ်?ကျိၣ်လံာ်လဲၣ်ဒ်သိးအံၤတဖၣ်တအိၣ် ဒီးအခိၣ်ပညိၣ်ဖျါတၢ်ကွဲးစီဆ့အပုဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလာအခိၣ်ထံးတဖၣ်တမ့ၢ်ကန့ၣ်ပာ်တၢ်လာယုၤစံးဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လီၤ. ဒီး, နီၢ်နီၢ်န့ၣ်,တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်လာယုၤမာနီၢ်တစဲးဘၣ်လီၤ. အဝဲကွဲးဝဲတၢ်မာလိာ်အဘိတဆံလာလၢဂီၢ်အလီၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်တ ဝိ,လာလံာ်စီဆ့အတၢ်စံၣ်စါတဲစါအကျဲဒီတဘိညါန့ၣ်,လာကျဲတဘိဂ့ၢ်တဘိဂ့ၢ်,ယုၤမာဃုလိာ်ဖိးလိာ်အတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အ သးဆူပုဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်အအိၣ်ဒ်သိးလာအဝဲသ့ၣ်ကန့ၣ်ပာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ယုၤအတၢ်မာဃုလိာ်ဖိးလိာ်မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်လာ:
အဝဲဒဲးကံၣ်ဒဲးဒုၤအတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အသးဒ်သိးကဘၣ်တၢ်န့ၣ်ပာ်အိၤလာအပုဒိကန့ၣ်တၢ်အဆိကတၢ်တဖၣ် န့ၣ် လီၤ.

အဝဲမာဘၣ်လိာ်တၢ်ကွဲးစီဆ့အပျၢၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိဂ်တဖၣ်ဆူပုဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်အလုၢ် လၢထူသန့,စဲးဖိကဟၣ်,တၢ်ရုလိာ်ဘၣ်ထွဲအကျိၤအကျဲဒီးတုၤဒုဒ်လဲၣ်လာအတၢ်ဘျီတၢ်ဘိအတၢ်လဲၤဒီဖျါ,ဒ်သိးလာအဝဲ သ့ၣ်ကန့ၣ်ပာ်တၢ်လာအဝဲစဲးဝဲန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်မာစာပုလာပကဆိကမိဂ်ယုၤအတၢ်မာဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မာဃုလိာ်ဖိးလိာ်အကျိၤအကျဲလာ အဘၣ်ဃးဒီးပုအါဂဆူဘၣ်ဃးလီၤဆီဒုဒ်တၢ်ဒီးပုတက့ၢ်တက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.လာကျိၤကျဲအကတၢ်တခါန့ၣ်,တၢ်ကွဲးစီ ဆ့ကိးတၢ်ဒဲးဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤလာကဘၣ်လိာ်ဖိးဒုလိာ်အသးဒီးပုကိးဂးဒဲးလာဟီၣ်ခိၣ်ဒီပျၢၣ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤ ပအဲၣ်ဒီးစံးလာကိးဘျီဒဲးဖဲယုၤလိာ်ဖျါထီၣ်အနီၢ်ကစၢ်ဒုဒ်ဝဲအသးဆူပုကညိၣ်န့ၣ်,အဝဲမာဝဲလာကျဲလာအကြးအဘၣ်,လာကျဲ တဘိမ့တမ့ၢ်လာအဂတဘိ,ဆူပုကိးဂးဒဲးလာတၢ်စံၣ်စါတဲစါဒီတစါညါန့ၣ်လီၤ.

ဒိကန့ၣ်ကျဲလာကျဲခဲလဲဘုပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်မာဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်အကျဲလာအဘၣ်ဃးပုအါဂလာအဝဲအ **Institutes of the Christian Religion**, အဘၣ် ၁,အဆၢဒိၣ် ၁၃, တၢ်နီၤဖး ၁:
မ့ၢ်မတၢ်....တန့ၣ်ပာ်ဝဲလာ,ဒ်ပိာ်မုၢ်လာအကွၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ညါန့ၣ်ကတၢ်တၢ်ဒီးပုဖိသ့ၣ်အိၣ်န့ၣ်ဖိတဖၣ်အသိးန့ၣ်, ယုၤစ့ၢ်ကိးလာကျဲတဘိဘိသူ “တၢ်ကတၢ်တပံၤတကျိ” လာတၢ်ကတၢ်တၢ်ဒီးပုန့ၣ်လဲၣ်? တၢ်ကတၢ်အကွၢ်အ ဂါဒ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်... မာဃုလိာ်ဖိးလိာ်အဝဲအတၢ်သ့ၣ်ညါဒီးပတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဆံးစ့ၢ်ကိာ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

ဒီခဲလ်ဘုတ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသိးယွာအသးအံၤလဲၤတလၢကွံာ်ပသးလၢအဝဲကဘၣ်တဲတၢ်ဒီးပုၤဒုးဒီးနီၣ်ဖိသၣ်ကတီၢ်တၢ်ဒီးဖိသၣ်ဒီးနီၣ်တကအသိးန့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါယွာဒိၣ်တလၢလၢပထီၣ်ဒွးအိၣ်တသ့အါန့ၣ်ဒီးပုၤအသိးအဝဲကဘၣ်ထီၣ်ဖုၣ်လီၤအသးပုၣ်ဒိၣ်မးဒိသိးလၢပကန့ၣ်ပၤဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပထီၣ်တၢ်မၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်သးဒီးပုၤဟီၣ်ဒိၣ်ဖိကိးကဒဲးအကလုာ်ဒိသိးအံၤလၢတၢ်ကွဲးစီဆုံအပူၤသကူဆးဒးန့ၣ်လီၤ.အဝဲအိၣ်ဖျါထီၣ်လီၤထုးန့ၣ်ထုးန့ၣ်သးအဒိၣ်အအါကတၢ်လၢယွာအတၢ်အိၣ်ဒီးပုၤကညီအကွၢ်အဂီၢ်-တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ကွဲးစီဆုံအပူၤဖဲယွာကတီၢ်တၢ်,ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး,မ့တမ့ၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်လၢကျဲလၢအဘူးကလီၤကံာ်ပုၤကညီန့ၣ်လီၤ.ယွာစံးကတီၢ်ပုၤကညီအကွၢ်; အဝဲအသးအုး; အဝဲဆိတလဲအတၢ်ပာ်သး; အဝဲသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီးယွာအတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အကွၢ်အဂီၢ်လၢတၢ်ဂံၢ်အိၣ်တလၢာ်အကတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢကထံၣ်လိာ်အသးဒီးပဲပုၤကညီကိးကအတၢ်လီၤတူၣ်လီၤကံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆူညါဆူယွာအတၢ်မၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်အကျါအကျဲအခၢၣ်သးန့ၣ်,ယွာမၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒုလိာ်စ့ၢ်ကိးအတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အသးဆူလုၢ်လၢထူသန့အတၢ်ဆၢမုၢ်လၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိ,အဝဲလိာ်ဖျါထီၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးလၢ**Ancient Near East** အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလုၢ်လၢထူသန့တၢ်အိၣ်သးဝဲအံၤအပူၤ,အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢအလီၤပလိာ်လိာ်အသးဒီး **Ancient Near Eastern International** အလံာ်ဃံးဃာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးဒီးကျိာ်လံာ်လဲၤန့ၣ်,ယွာလိာ်ဖျါထီၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးဒီးဖျါအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်အကျိာ်လီၤလီၤဆိဆိ,ဒိအမုၢ်ဇၢတြဒီးအရၢမဲးအကျိာ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အပူၤလၢအံၣ်စ့ၢ်လးကလုာ်အဂီၢ်,ဒီးဟ့ၤလ့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအသိအတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤကလုာ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.ယွာအတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အသးလၢလံာ်စီဆုံအပူၤဟံးန့ၣ်ဃုာ်လံာ်စီဆုံအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်အလုၢ်လၢထူသန့တၢ်အိၣ်သးလၢအလဲၤအကလုာ်ဒိသိးအံၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်မးသဲ ၁၉၆၈ ဒိတၢ်မၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်ဆူလုၢ်လၢထူသန့အတၢ်ဆၢမုၢ်လၢအဒိတခါအသိးန့ၣ်တက့ၢ်:

အဝဲဒၣ်စံးဘၣ်အိၣ်,မုၢ်သုသ့ၣ်ကိၤသးကိၤဒီး,စီမိၤဂ့ၤဒုးပာ်မၤသုလၢသုမၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးလၢအဒိၣ်ထံးန့ၣ်,တမ့ၢ်ဘၣ်ဒိန့ၣ်ဘၣ်.

တချုးလံာ်စီဆုံအဆၢဝဲအံၤန့ၣ်,ယုာ်ဂျူးစံးဝဲလၢယွာဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဒီးတုးဒီးဖျါလၢတၢ်တုၤလီၤတၢ်အဆၢကတီၢ်,ဒီးလၢတၢ်ထုးလီၤပုၣ်သးတမ့ၢ်တၢ်လၢအပာ်ဃုာ်လၢတၢ်ဒီးတုးဒီးဖျါအလၢအပူၤအကွၢ်အဂီၢ်အပူၤဘၣ်လီၤ. လၢအံၣ်အဝဲဆဲးတဲကဒီးဝဲလၢစီမိၤဂ့ၤဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ကထုးလီၤပုၣ်သးလၢလံာ်၅မိၤဂ့ၤ၂၄၁-၄၆၀ဒီဖျါလၢအံၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်အသးလၢအကံာ်ပုၤဒီးတၢ်ဒဲးဘးအသိန့ၣ်လီၤ.

လၢ ၅မိၤဂ့ၤ ၂၄၁န့ၣ်,စီမိၤဂ့ၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလိာ်ဘၣ်ဝဲလၢလံာ်လီၤပုၣ်အလံာ်အုၣ်သးကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူပိာ်မုၢ်လၢအထုးလီၤပုၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ပုၤဖၢရံၤဂ့ၤတနီၤလၢယုာ်ဂျူးအမုၢ်နံၤသ့ဝဲလံာ်စီဆုံတတီၢ်အံၤလၢကပာ်တီၢ်ပာ်လီၤတၢ်ထုးလီၤပုၣ်အံၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်အဂုၤအကအဂီၢ်,ဒိလံာ်အုၣ်သးဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ပာ်သးလၢယုာ်ဂျူးဘၣ်ဆဲးတၢ်လၢယွာအတၢ်မၤဆူမၤဖိးလိာ်တၢ်ဆူပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်ဒိလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. အဝဲစံးဝဲလၢယွာဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အံၤ “ဒီဖျါသုးတဖၣ်ကိၤဝဲ” အသိန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်အဒိၣ်ထံးအံၤအဖီဒိၣ်,ယုာ်ဂျူးဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢစီမိၤဂ့ၤ “ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ” လၢတၢ်ထုးလီၤဖးသးအဂီၢ်ဒိတၢ်မၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်သးဆူအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်,အံၣ်စ့ၢ်ကလုာ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထုးလီၤပုၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပုၤ,ဒီးလၢအတဂုၤတူၢ်လိာ်နီၣ်တစဲးဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢအံၣ်စ့ၢ်အတၢ်သးကိၤဒီးသးလၢအတပျါတၢ်ကမၢ်အကျါအံၤအသိ,ယွာဟ့ၣ်လီၤတၢ်ထုးလီၤပုၣ်အလံာ်အုၣ်သးဒိကျဲတဘိလၢကမၤစ့ၢ်လီၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီဖျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အဒိၣ်အံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်မုၢ်တၢ်အဂုၤဒိၣ်ထဲလဲၣ်လၢပကမုၢ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံတတီၢ်အပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ယုာ်ဂျူးအတၢ်မၤဘၣ်က့ၢ်နီၣ်ကစၢ်အတၢ်ပာ်တီၢ်ပာ်လီၤလီၤသးအတၢ်မၤထွဲတဖၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢယွာအတၢ်မၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်အသးဒီးစီမိၤဂ့ၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီဆူလံာ်စီဆုံအပူၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်အဖီဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကျဲကျဲအကတၢ်အကတဒိန့ၣ်,ယွာမၤဆူလိာ်ဖိးလိာ်စ့ၢ်ကိးအတၢ်လိာ်ဖျါထီၣ်အသးဆူနီၣ်တက့ၢ်ဘၣ်တက့ၢ်,ဒိအမုၢ်လီၤဆိဒၣ်တၢ်ပုၤတဖၣ်လၢအဝဲကတီၢ်တၢ်ဒီးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲပာ်သ့ၣ်ပာ်သးစ့ၢ်ကိးပုၤအကဂျါအဖုတဖၣ်အတၢ်ဂံၢ်

ဆူဒန်ဒီးတင်ဂံဝါဘါစာ၊ဒီးအတင်မာနာမာနာတင်ဒီးအတင်လီၤတူၢ်လီၤကံၤ၊ဒီးတဘျီတခီၣ်တုၤဒုၣ်လဲၣ်လၢပုၤတကၤဘၣ်တကၤလီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်လီၤ.

အဒိ၊လၢလံာ်စီဆုံအသီအပူၤအခိၣ်ဒီးလံာ်ပရၢတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုလီၤလီၤဆီဆီမ့ၤတမ့ၢ်အကတဖုအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢလံာ်ပရၢတဖၣ်န့ၣ်အပူၤလီၤကံၤဒိၣ် ကလိးစဲ အဆၢဒိၣ်တၢ်လီၤတဖၣ်န့ၣ်,ပထံၣ်န့ၣ်တၢ်သိၣ်လိသီလိလၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဆူကရူၢ်ဆံးဖိတဖုလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုန့ၣ်အပူၤ,ဒ်အမ့ၢ်ပၢ်တဖၣ်,ဖိတဖၣ်,ကုၢ်တဖၣ်ဒီးကစၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးစီၤပိလူးအလံာ်ပရၢတနီၤ,ဒ်အမ့ၢ်ဖံးလုၤမိၣ်, ၂တံၤမသ့,ဒီးတံတူး,အနီၣ်နီၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးဟ့ၣ်အိၣ်ဆူပုၤတကၤအအိၣ်လီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်လီၤ. လၢက့ၢ်အါဘိအပူၤ,သးစီဆုံစိးပုၤတၢ်ကွဲးစီဆုံအတၢ်လီၣ်ဖျါထီၣ်အသးတဖၣ်အံၤလၢကထံၣ်န့ၣ်အပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်လီၣ်ဘၣ်လီၤလီၤဆီဆီန့ၣ်လီၤ. အသိ,ဒ်သိးပကနၢ်ပၢ်တၢ်လီၣ်ဖျါထီၣ်သးတဖၣ်အံၤဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်အဂီၢ်,ပကဘၣ်မၤလိတၢ်တသ့ဖဲအသ့ဘၣ်ဘးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်န့ၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.

တုၤလံာ်,မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢပဂီၢ်လၢပကနၢ်ပၢ်ပုၤဖးတၢ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်အိၣ်သးဖဲပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်ကွဲးဝဲဆူပုၤကမ့ၢ်လီၤလီၤဆီဆီတဖုအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်,ဒိၣ်နီၣ်မးန့ၣ်လီၤ.အဒိ,ဖဲန့ၣ်ဟံးန့ၣ်လံာ်ဇၢတြန့ၣ်...ပုၤကွဲးလံာ်ဖဲန့ၣ်,ပုၤလၢပတသ့ၣ်ညါအိၣ်,ပုၤကွဲးတၢ်အဝဲန့ၣ်ကွဲးဝဲဆူပုၤကမ့ၢ်လၢယူၤအခံၣ်ဖိလီၤပျံၤပျံၤတကရူၢ်အဂီၢ်,ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအမၤနးအိၣ်န့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်လုၤပစီအကလုၢ်ကလုၢ်လၢကက့ၢ်ကဒါက့ၢ်ဆူပုၤတၢ်ဘျီတဘျီအပူၤဒိဖျိၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသဒါအပတီၢ်တနီၤလၢယူၤအတၢ်ဘျီတဘျီအဖိလံာ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အသိဖဲပုၤဂီၢ်မုၢ်ဟံးလၢကမၤအမၤနးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်,ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်လုၤပစီအကလုၢ်ကလုၢ်လၢကစူးကွံၣ်ညါကွံၣ်အခံၣ်ဖိတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.အသိတၢ်လၢပုၤကွဲးလံာ်မၤဝဲမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ပၢ်တၢ်စံၣ်စီၤတဲစီၤအတၢ်အိၣ်သးဝဲန့ၣ်,တၢ်န့ၣ်ပၢ်အပုၤဖးတၢ်ဖိအအိၣ်ထံးတဖၣ်,ဂုၢ်ကွဲးစးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဘး ယ့ၣ်ဂျူးခံၣ်အနီၣ်လၢအဖိဒိၣ်ကမီၤထီလၢပုၤအကတကဘၣ်တကဒီးသနူတဖၣ်ခဲလၢာ်အဖိဒိၣ်လၢလံာ်စီဆုံအလီၤလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စတံဖၢၣ်အါမိ Dr. Stephen Um

ယူၤလီၣ်ဖျါထီၣ်အသးဆူပုၤဖးတၢ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်,ပုၤကမ့ၢ်လၢတၢ်လီၤလီၤဆီဆီတတီၤ,လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤလီၤဆီဆီအပူၤန့ၣ်လီၤ.အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢပကြးတီၢ်န့ၣ်အိၣ်တမံၤဘၣ်ဘးလံာ်စီဆုံန့ၣ်လီၤ.အဝဲအံၤတမ့ၢ်ဒုၣ်ထဲတၢ်ပာ်ဖျိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျီလၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၤထီၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဘၣ်.ယူၤကကတီၢ်တၢ်ဒီးပုၤဂီၢ်မုၢ်လီၤလီၤဆီဆီတဖုလၢတၢ်လီၤလီၤဆီဆီအပူၤ,ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အသိဖဲပသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ပၢ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဟူဝဲလၢယူၤ,တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲလၢယူၤဒ်လဲၣ်န့ၣ်,တၢ်ဝဲန့ၣ်မၤစၢၤပုၤလၢပကသ့ၣ်ညါတၢ်တြီၤဃာ်မနုၤတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢပနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲအတၢ်န့ၣ်ပၢ်အဂီၢ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ယမ့ၢ်န့ၣ်ပၢ်လံာ်စီဆုံလၢက့ၢ်တနီၤလၢအလီၤဆီဒီးတၢ်လၢပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိအအိၣ်ထံးတဖၣ်န့ၣ်ပၢ်ဝဲဒီး,တၢ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဝဲတမံၤမံၤလံာ်န့ၣ်လီၤ.သပုၤကတၢ်,ယတၢ်အိၣ်သးဒုၣ်ဝဲကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဆီ,ဘၣ်ဆၣ်ယတၢ်အိၣ်သးဒုၣ်ဝဲကဘၣ်တၢ်န့ၣ်ပၢ်အိၣ်တက့ၢ်ပီၤဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်သး,ဒီးလၢခံယကသ့ၣ်ညါတၢ်ကျိၣ်ထံအတၢ်တြီၤဃာ်လၢမၤအသးကသ့မနုၤတဖၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပတၢ်ကတီၢ်သကိးဘၣ်ဘးယူၤဂ့ၢ်ပိညါအအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢတၢ်ပညိၣ်လီၤတံၢ်ပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံအခိပညိၣ်လၢအအိၣ်ထံးအဖိဒိၣ်အဂီၢ်,ပဆိကမိၣ်တုၤပုၤကွဲးလံာ်ဒီးပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်ဖိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အတၢ်လီၤဆီအအိၣ်အမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.အသိခဲအံၤ,ပအိၣ်ကတံၢ်ကတီၢ်ပသးလၢပကပညိၣ်လီၤတံၢ်လၢလံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိဒုၣ်ဝဲအဖိဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်တီလံာ်မိ Document

ကြးမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါတြးၢ်ကလံာ်လၢပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလံာ်စီဆုံတတီၤအခိပညိၣ်လၢအအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်န့ၣ်,ပကဘၣ်ကွဲးလံာ်တတီၤဒုၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.ခဲအံၤလၢပဝဲအါကအဂီၢ်,အိၣ်ဒီးစံးဝဲလၢပဘၣ်ဖးဒုၣ်ပလံာ်စီဆုံလၢတၢ်ထုးထီၣ်အိၣ်လၢပကျိၣ်စါခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထုးထီၣ်က့ၢ်အိၣ်လၢကျိၣ်ခဲအံၤတဖၣ်တမ့ၢ်လၢအကမ့ၢ်တသ့ဘၣ်,ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်သိၣ်လိလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ကတၢ်အတၢ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်တမံၤန့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢပသ့တဒီး

သန့ထိုက်ပသးအါတလၢ၊လၢလံာ်မဲာ်ဖျါတဖျါတမ့တမ့တၢ်ကတိၤတက့ၢ်လီၤလီၤဆီဆီလၢဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကလီၤဆီလၢ တၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢကျိၣ်တမံၤမ့တမ့ၤလၢအဂၤတမံၤဒီး၊ပမၤလိၣ်တၢ်အါမးလၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢကျိၣ်ခဲအံၤလၢပသ့အီၤ သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်၊ဒ်တၢ်မၤလိဝဲအံၤကတိၤအဂ့ၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အသိး၊ပကဘၣ်မၤတၢ်ခဲလၢာ်လၢပမၤသ့လၢပကတၢ်ကျဲးစး မၤန့ၣ်လံာ်စီဆုံတတိၤအခီပညီလၢအအဲၣ်ဒီးစံးဝဲလၢအခီၣ်ထံးလံာ်လံာ်-တၢ်လၢယုၤအသးစီဆုံဒီးပုၤကွဲးလံာ်တဖၣ်လၢအဝဲ ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤအီၤသးအိၣ်တဲဝဲန့ၣ်လီၤ။အသိး၊ဖဲယုၤဟ့ၣ်ပုၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်န့ၣ်၊ပကြးမၤသ့ၣ်ညါလိာ်ပသးဒီးတၢ်ကွဲးစီဆုံအ ကျိၣ်လၢအခီၣ်ထံးလံာ်လံာ်တဖၣ်ဒုၤဒုၤဒီးအၤရဲမဲးလၢလံာ်စီဆုံအလီၤလံာ်အပူၤ၊ဟ့ၣ်လ့ၣ်လၢလံာ်စီဆုံအသိးအပူၤတသ့ဖဲအ သ့န့ၣ်လီၤ။ခဲအံၤပဝဲစ့ၤကကသ့ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး၊ဘၣ်ဆၣ်ပသ့ၣ်ညါအဝဲသ့ၣ်အဂ့ၢ်မ့ၢ်အါဒီး၊ပနၢ်ပၢ် လံာ်စီဆုံအခီပညီလၢအကဲထီၣ်သီကတုၤဒိၣ်ထီၣ်လီၤ။

ယုၤဂ့ၢ်ပိညါအခီၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢတၢ်ပညိၣ်လီၤတၢ်လံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိတဖၣ်လၢပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသ မိးအဂီၢ်ပထံၣ်န့ၣ်အီၤသ့လီၤလီၤဆီဆီလၢတၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ခံထံၣ်အပူၤ:တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢယုၤဒုးအိၣ်ထီၣ် လၢပုၤကညီအသးကံၢ်ပုၤဒုၣ်တၢ်အတၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤဒီးယုၤအတၢ်မၤဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်အတၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ။ ပ ကွၢ်သကိးတၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်အံၤပညိၣ်ညါဆူလံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိတဖၣ်အတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ဒ်လဲၣ်၊စးထီၣ်လၢ တၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢယုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢပုၤကညီအသးကံၢ်ပုၤဒုၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢယုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢပုၤကညီအသးကံၢ်ပုၤဒုၣ်တၢ် Organic Inspiration

တၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢယုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢပုၤကညီအသးကံၢ်ပုၤဒုၣ်တၢ်သိၣ်လိဝဲလၢသး စီဆုံထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤပုၤကွဲးလံာ်ပုၤကညီတဖၣ်လၢကကွဲးလံာ်စီဆုံန့ၣ်လီၤ။ ဘၣ်ဆၣ်တစံးဝဲလၢလံာ်လၢတၢ်ကွဲးကူအီၤကိးဘျီ ဒဲးလၢအဒုးကဲထီၣ်လံာ်တီလံာ်မိကလၢဝဲပုၤဝဲဘၣ်၊မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်အီၤဆူကျိၣ်အဂၤခဲလၢာ်လၢတၢ်မၤကဲထီၣ်အီၤ လၢလံာ်တီလံာ်မိကလၢဝဲပုၤဝဲန့ၣ်ဘၣ်လီၤ။နီၣ်နီၣ်န့ၣ်၊တၢ်လီၤဒ်အမ့ၢ်ယံးရမံယၢ်ဂးဂး၊တၢ်ကွဲးစီဆုံဒုၣ်ဝဲစံးဝဲလၢလံာ်စီဆုံအ လံာ်တီလံာ်မိအလံာ်ကွဲးကူတဖၣ်ပာ်ဃုာ်တၢ်ကမၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ။ဒီးပဝဲကိးကဒဲးပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံအလံာ်တီ လံာ်မိလၢကျိၣ်လီၤဆီတဖၣ်လဲလိာ်အသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဒီဖျါတၢ်စုၤတၢ်န့ၣ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢယုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢပုၤကညီအသးကံၢ်ပုၤဒုၣ်တၢ်ထုးလဲၣ် ထီၣ်အသးထဲဒုၣ်ဆူလံာ်စီဆုံအလံာ်မိၢ်ပုၤအခီၣ်ထံးတဖၣ်အသိး၊ထဲဒုၣ်လံာ်တီလံာ်မိတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးယုၤအနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲအ စိကမီၤလၢလၢပုၤန့ၣ်လီၤ။ တၢ်ဆီတလဲလၢအမၤအသးလၢလံာ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်အပူၤဒ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်စဲးကျဲးအီၤလၢအ ယၢ်ဖျါတဖၣ်အယၢ်ဖျါတမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤအီၤလၢယုၤဘၣ်၊ဒီးဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်လံာ်တဖၣ် အံၤဆူကျိၣ်အဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ။ အသိး၊ဒ်သိးလၢပကမၤအါထီၣ်ပတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးလၢပအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ပၢ်လံာ်စီဆုံ အခီပညီလၢအကဲထီၣ်သီအံၤဘၣ်ဘၣ်အဂီၢ်၊ပကဘၣ်မၤတၢ်ခဲလၢာ်လၢပမၤသ့လၢပကဃုထံၣ်ဒီးမၤလိတၢ်ကွဲးတဖၣ်လၢ ယုၤထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤနီၣ်နီၣ်န့ၣ်လီၤ။

နီၣ်နီၣ်န့ၣ်၊လၢပစိၤခဲအံၤပဘၣ်တၢ်သုးယံၤကွံာ်ပုၤတစဲးစဲးလၢလံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိအခီၣ်ထံးတဖၣ်ဒီဖျါအဝဲ သ့ၣ်တအိၣ်လၢဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ။အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်လၢတၢ်လီၤစီဆုံမ့တမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ကီၤအလီၤဘၣ်၊ပအိၣ်ဒုၣ်ဒီးလံာ်မိၢ်ပုၤ လၢပုၤစဲးကျဲးကူဃာ်အီၤဒီးပုၤထုးထီၣ်ကွၢ်အီၤဆူပကျိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။ဒီးတၢ်စဲးကျဲးကူဃာ်ဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အီၤလၢပကျိၣ် အစိကမီၤထီၣ်ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်လံာ်တီလံာ်မိအနီၣ်ကီၤလၢပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံတဖၣ်ထုးထီၣ်ဝဲလၢ သးစီဆုံအတၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤအဖီလၢာ်ဂုၤဆံးဒိၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ်မၤအသးအံၤညီန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢပုၤလၢအထီၣ်ဒါခရံၣ်ဖိအတၢ်န့ၣ်တဖၣ်ဒ်တၢ်အစၢလၢတၢ်က ညီကွံာ်လံာ်စီဆုံအစိကမီၤတဘျီဃီခဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။ပုၤအံၤတဃုာ်ဖိတဖၣ်ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလၢပသ့ၣ်ညါတၢ်လၢလံာ်စီဆုံအလံာ် မိၢ်ပုၤအခီၣ်ထံးတဖၣ်စံးဝဲဝဲတသ့ဘၣ်၊တၢ်ဂ့ၢ်အဒိၣ်အဆံးအဂၤတဖၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံလီၤ။ ပုၤမုာ်စလ့ၣ်ဖိတဖၣ်ညီန့ၣ်ဂ့ၢ် လိာ်ဝဲလၢခိရၤဘၣ်တၢ်ပာ်ကီၤဃာ်အီၤလၢလၢပုၤလၢအလၢး၊ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အသိးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဝဲခိရၤအါန့ၣ်လံာ်စီဆုံန့ၣ် လီၤ။ တၢ်မၤအသးတဖၣ်အံၤဟဲထီၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီလၢပကြးအိၣ်ပတုာ်လၢပကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်စံးဆၢတဲဖျါဆုံထီၣ်အီၤအ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ။

တၢ၊တၢဂွၢ်အရူဒိၣ်ကတၢၢ်အကျါတမံလၢပှၤပိၣ်ခရံၣ်အခံတဖၣ်ကဘၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဝဲမ့ၢ်လၢလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အလံာ်တီလံာ်မိအဒိၣ်ထံးတဖၣ်တအိၣ်လၢယုၣ်ဂျူးအစၢစ့ၢ်ကီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဣၤတြိအတၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အဒိပညီလီၤဆီတစဲးစဲးတဖၣ်အိၣ်ဝဲဝဲဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ.ဒီးအာရဲမးအတၢ်ထူးထီၣ်အလံာ်စီဆံၣ်အဒိပညီ.ဒ်န့ၣ်အသိးစဲးပတူကွဲၣ်

Septuagintအတၢ်ထူးထီၣ်က့ၤလံာ်စီဆံၣ်အကျါအကလုာ်ကလုာ်,ပှၤဟ့ၤလ့ၣ်ဖိအတၢ်ထူးထီၣ်က့ၤလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်ဆူအကျါန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ယုၣ်ဂျူးဒီးအပှၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်န့ၣ်ဒ်ဒဲးဝဲလၢလံာ်စီဆံၣ်လၢအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်န့ၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်ဒီးလၢဝဲလီၤဝဲလၢကဆၢယုၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်န့ၣ်အသိး,တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢပျၢၤသ့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်အသိအလံာ်တီလံာ်မိလၢအဒိၣ်ထံးလံာ်လံာ်အစဲးကျဲးကူဝဲအါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်ဒိဖျိအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်စဲးကျဲးကူလၢတၢ်န့ၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပှၤလၢလၢလီၤလီၤလၢကန့ၣ်ယုၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခံ,ခရံၣ်ဖိလၢစါခဲအံၤတဖၣ်ဘၣ်ဘျူးလၢမၤန့ၢ်ဘၣ်ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ဃုသ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢအဟ့ၣ်လီၤအသးမုၢ်မုၢ်နီၣ်နီၣ်ဆူတၢ်မၤလိဒီးတၢ်ထီၣ်သတြိတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်လၢတၢ်ကူၣ်စၢအိၣ်လၢပျၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဝဲတဘျီဝဲတဘျီလၢဣၤတြိဒီးဟ့ၤလ့ၣ်အလံာ်စီဆံၣ်အလံာ်မိပှၤတဖၣ်ပန့ၣ်န့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်တလၢကွဲၣ်န့ၢ်ဒီးလံာ်မိပှၤလၢအိၣ်ဒီးပှၤလၢတၢ်ကွဲးလၢပျၢၤအအါကတၢၢ်တဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ.လၢအတၢ်အံးတၢ်ကွဲးအပှၤ,ယုၤပတၤဃာ်တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်အံၤလၢကျဲးလီၤလီၤလၢတဖၣ်အပှၤန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ဂွၢ်အံၤအဃိ,လံာ်စီဆံၣ်လၢအအိၣ်ဒီးပှၤတၢ်န့ၢ်အံၤလၢဝဲလီၤဝဲဒ်ဒဲးဒဲးလၢကဆၢဝဲခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်,ဖဲပမ့ၢ်ထူးထီၣ်ဝဲသ့ၣ်အဒိပညီလီၤတံၢ်လီၤဆဲးအါန့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ကအးလီၤလံာ်ဆူပှၤအကတၢၢ်အစုပှၤလၢတၢ်စံာ်စါတဲးစါလၢပျၢၤတဖၣ်န့ၣ်,ကဘၣ်မ့ၢ်လၢပှၤကွဲးအိၣ်လၢစုဒိဖျိပှၤကွဲးလံာ်စံာ်နီၣ်ဒီးကဘၣ်ကွဲးကူလံာ်မဲာ်ဖျါတဖျါဘၣ်တဖျါဒီးတၢ်ကတီၢ်တဘီဘၣ်တဘီန့ၣ်လီၤ.ဖဲတၢ်ဝဲန့ၣ်မၤအသးန့ၣ်ပှၤကွဲးကူတၢ်အနုဆၢၣ်အတၢ်လီၤဆီတဖၣ်လၢအလီၤတလံာ်ကွဲးအိၣ်ဝဲဒၣ်,ကွဲးကမၣ်အဖျါ,လံာ်မဲာ်ဖျါလီၤတဲာ်ကွဲး,တၢ်ကတီၢ်အလီၤဆီတလဲ,ဒီးတၢ်အကသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဟးဆဲးအိၣ်တသ့ဖဲလံာ်စီဆံၣ်တၢ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်ဒိကဲအိၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်လီၤဒ်န့ၣ်အသိးလၢတၢ်စံာ်စါတဲးစါအကျဲဒိတဘီညါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သံကွဲးမ့ၢ်အအံၤ,မ့ၢ်တၢ်ဆီတလဲတဖၣ်လီၤဆီဝဲဒိၣ်မး,ဒီးအဒိပညီအိၣ်ဒိၣ်မး,ဒီးနးဒိၣ်မးလၢပကဘၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်သံကွဲး,မ့ၢ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အတၢ်ကတီၢ်အဖျါလၢအအိၣ်ထံးမ့ၢ်တမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်လဲၣ်န့ၣ်န့ၢ်.ဣၤလဲ,ဒ်သိးပကဆၢတဲာ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အလံာ်မဲာ်ဖျါလၢအအိၣ်ထံးဖဲတအိၣ်ဖဲန့ၣ်,ပကွဲးလံာ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးလၢစုအိၣ်လီၤတဲာ်တ့ၢ်လၢတၢ်ပာ်ဖျိၣ်အိၣ်လၢအအိၣ်ဒီးပှၤတဖၣ်ဒီးထီၣ်သတြိအဝဲသ့ၣ်တခါဘၣ်တခါသ့ဝဲ,ဒီးပထံာ်တၢ်ဆီတလဲထဲလဲၣ်တဖၣ်အိၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်အပှၤကွဲးတဖၣ်အံၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.ဒီးတၢ်သးခုကစီၣ်ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်စီဆံၣ်မ့ၢ်ဝဲပအိၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢစုအါမးလၢပထီၣ်သတြိအဝဲသ့ၣ်သ့,ပကွဲးအဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲတဆီဘၣ်တဆီလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်အံၤအပှၤဒ်လဲၣ်သ့ဝဲ,ဒီးပကွဲးဒီးထီၣ်လံာ်မိပှၤလၢအအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်အနီၣ်နီၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.ဒီးတၢ်အံၤဟ့ၣ်ပှၤတၢ်န့ၣ်န့ၢ်လီၤသးအဒိၣ်အအါလၢတၢ်ကတီၢ်အဖျါလၢအအိၣ်ဒီးပှၤတၢ်န့ၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ကတီၢ်အဖျါလၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢဖဲန့ၣ်အစါအါန့ၣ်လီၤ.အဃိ,မ့ၢ်ဝဲလံ,ပှၤကွဲးကူလံာ်တဖၣ်လဲာ်လီၤက့ၤလံာ်မိပှၤတဘျီတစီၣ်ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တုၤဒ်လဲာ်သ့ဝဲကျဲးလၢပမၤန့ၢ်က့ၤလံာ်မိပှၤအံၤလၢကျဲးအတီအလီၤအပှၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.လံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးကူအိၣ်လၢစုလၢယုၤဖျိၣ်တဖၣ်အယုၤဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.နီၣ်နီၣ်န့ၣ်,လံာ်စီဆံၣ်လၢတၢ်ကွဲးကူအိၣ်ခဲလၢာ်တုၤလၢ ၁၄၅၄ န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢစုန့ၣ်လီၤ.အဃိ,တၢ်စံးဆၢအဖျါကတၢၢ်ဆူလံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကမၣ်ဖဲတအိၣ်ဖဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တဖၣ်အပှၤမ့ၢ်အအံၤ: အိၣ်ဝဲကစီဒိန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်စံးဆၢအတီစံးဝဲ,ဘၣ်ဆၣ်ကမၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်ဒီးကမၣ်ဝဲထဲလဲာ်?ဖဲအဟဲးဃီဆူတၢ်သံကွဲးအကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်,အဝဲဒီးသန့ထီၣ်အသးခဲလၢာ်ဃာ်ဃာ်ဆူလံာ်တဘျီဘၣ်တဘျီ,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လီၤကမၣ်အအိၣ်ကတၢၢ်တမံဘၣ်ဃးတၢ်ကွဲးကူလံာ်စီဆံၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ်မိပှၤလၢအရူဒိၣ်မန့ၢ်တမံမးတအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကမၣ်ဘၣ်ဒိအိၣ်လၢလံာ်မိပှၤအလီၤဆီတဖၣ်အံၤနီၣ်တဘျီဘၣ်လီၤ.အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မၤအသးလီၤကမၣ်တမံ...ပကဘၣ်စံးဃာ်ဃာ်လၢ,ဝံ,ပှၤတကၤလၢတၢ်ဒူးန့ၣ်အလီၤခံအံၤပာ်ကီၤဃာ်လံာ်မိပှၤအံၤလၢပဂီၢ်...ဘၣ်ဆၣ်မၤကဒီးတဘျီ,တၢ်န့ၣ်အရူဒိၣ်တအိၣ်ဝဲနီတမံလၢအဘၣ်တၢ်ဆီကမိၣ်ပာ်သးအိၣ်လၢစုခရံၣ်ဖိအတၢ်န့ၣ်အတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ်လၢအရူဒိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဘၣ်ထံးလီၤအသးဒိဖျိတၢ်လီၤဆီတဖၣ်အံၤနီၣ်တခါဘၣ်လီၤ.

သန့က့, ဒီဖျိတၢ်ထုးထီၣ်အီၤလၢကျိၣ်ခဲအံၤတဖၣ်တလၢပုၤအဃိ, ပကဘၣ်ဒီးထီၣ်ပသးဆူတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်ဒိၣ် ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒ်တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်အတၢ်အုၣ်ဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၢ်, ပကဘၣ်ပျဲပတၢ်ကျိၣ်ထံလံာ်စီဆုံ ဒီးသန့ထီၣ်အသးဃာတလၢလၢတၢ်ကတိၤအကူၣ်အတၢ်ဆီတလဲ, တၢ်ဃုထၢလံာ်မဲာ်ဖျါၣ်လီၤလီၤဆီဆီ, မ့တမ့ၢ်တၢ်ကွဲးအ သးဆံးဆံးဖိအဂၤတဖၣ်လၢအိၣ်ဖျါထီၣ်လၢလံာ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢစုစုၤကီၢ်ဖိအပူၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆုံလၢကျိၣ်အဂၤ တဖၣ်အဖီခိၣ်အါတလၢဘၣ်လီၤ. ပကဘၣ်မၤဆူၣ်ဆူၣ်လၢပကဟံၣ်ဂၢၢ်ပာ်ကျၢပတၢ်ကျိၣ်ထံလံာ်မိၢ်ပုၤအကူၣ်လီၤလီၤဆီဆီ တဖၣ်ဒီးလံာ်စီဆုံ အကူၣ်အဂၤအါအါဂီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဃုာ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပာ်တၢ်လၢပုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢပုၤကညိအသးဒၣ်ဝဲလၢပသးပူၤ, မ်ပဃာ်ဃီပသးဆူယုၤဂ့ၢ်ပိ ညါအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢတၢ်ပညိၣ်လီၤတၢ်လံာ်စီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိအဂီၢ်လၢပတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံအပူၤ, ဒ် အမ့ၢ်, တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးယုၤအတၢ်မၤဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယုၤအတၢ်မၤဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ် Divine Accomodation

တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်ပုၤဘၣ်ဃးယုၤအတၢ်မၤဃုလိာ်ဖိးလိာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ခဲလၢာ်လၢအအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကွဲးစီ ဆုံအပူၤ-ပာ်ဃုာ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကတိၤတဘီဘၣ်တဘီ, ကျိၣ်သန့ဒီးလံာ်ဖိလဲၣ်ဖိအက့ၢ်အဂီၢ်-ဟဲအိၣ်ထီၣ်အ သးလၢလုလၢထူသန့ဒီးကျိၣ်လၢပုၤအါအါအါလီၤလၢအကြၢးလၢအမ့ၢ်နံၤဖဲန့ၣ်တဖၣ်လီၤ. အဃိ, ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ် ဆၢလီၤတၢ်လီၤဆဲးဆူကျဲလၢလံာ်စီဆုံဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကဒါက့ၢ်တၢ်အလုၢ်အလုၢ်လၢပုၤအါအါအါလီၤအီၤလီၤလၢအကြၢးဝဲန့ၣ်, ပကကျိၣ်ထံအီၤဘၣ်လီၤဘၣ်စးဂ့ၤထီၣ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ဒၣ်တၢ်အဒိတခါအသိး, ဒ်ကန့ၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်လၢယီၤဟ့ၣ် ၂၀:၁၆ :

ယုၤဂျူးစံးဘၣ်အီၤ, “နီၢ်မၤရံၤစ့, ” အဝဲဒၣ်ဃုာ်ဃီအသး, ဒီးစံးဘၣ်အီၤလၢအုၣ်အကူၣ်, “ရၤဘူၤန့ၢ်ဇၢ” (အခိပ ညိန့ၣ်မ့ၢ်သရၣ်ကစၢ်လီၤ) (ယီၤဟ့ၣ် ၂၀:၁၆).

ဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၢ်ဆၢလီၤလီၤဆီဆီဆူတၢ်ကတိၤလၢတူၢ်ကွီၤအပူၤတက့ၢ်. လံာ်စီဆုံအဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ကွဲး အီၤလၢဟ့ၣ်လုၢ်အကူၣ်, ဘၣ်ဆၣ်ဖဲစီယီၤဟ့ၣ်က့ၤသုကဒါက့ၤနီၢ်မၤရံၤန့ၣ်, အဝဲတသ့ဝဲဟ့ၣ်လုၢ်အတၢ်ကတိၤလၢ “သရၣ်” အဂီၢ်ဘၣ်, အဝဲသုၤအုၣ်အတၢ်ကတိၤ, ဒီးလၢခံဟ့ၣ်ထီၣ်အတၢ်ထုးထီၣ်အကျိၣ်လၢအဂၤတမံၤန့ၣ်လီၤ.

စီယီၤဟ့ၣ်အဆိကတၢ်သုကဒါက့ၤနီၢ်မၤရံၤအတၢ်ကတိၤလၢအရမဲးအတၢ်ကတိၤအဖျါၣ် ရၤဘံ, လၢအမ့ၢ်တၢ် ကတိၤလၢအအိၣ်ထံးလၢနီၢ်မၤရံၤစံးယုၤဂျူးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်စီယီၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဝဲလၢအပူၤဖးလံာ်အဆိကတၢ်အကျဲလီၤလီၤဆီ ဆီတနီၤတသ့ၣ်ညါအရမဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အဃိ, အဝဲမၤဘၣ်လိာ်ဖိးလိာ်အလံာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဒီဖျိဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ကျိၣ်ထံလၢအဝဲ သ့ၣ်ကန့ၢ်ပာ်ဝဲ: ဟ့ၣ်လုၢ်အတၢ်ကတိၤ *didaskalos* န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျိတၢ်သုရၤဘံလၢအဆိကတၢ်, စီယီၤဟ့ၣ်ဒုးအိၣ် ထီၣ်တၢ်မၤယံာ်မၤနီၢ်သးတတိၤဖိလၢအမၤထီထီၣ်နီၢ်မၤရံၤအတၢ်သးခုအသိၣ်နီၢ်နီၢ်, လၢကမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်ကဟံၣ်ပုၤ အဝဲအတၢ်သးခုလၢပုၤအုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤတၢ်လၢအဂၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဖိလဲၣ်ဖိအတၢ်ကူၣ်ဒီးအလုၢ်အလုၢ်ဒ်သိးအံၤတဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒုအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်လၢတၢ် ကွဲးစီဆုံအလံာ်တီလံာ်မိလၢအအိၣ်ထံးတဖၣ်အပူၤ, ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘိပုၤလၢပကဟံၣ်ဒိၣ်တၢ်တမံၤဃီလၢပတၢ်ဃုထံၣ်သမံသမိး တၢ်အခိပညိလၢအအိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်ဖးလံာ်စီဆုံအသိးန့ၣ်, အိၣ်ဖျါထီၣ်တြၢၢ်ကလၢလၢပုၤကွဲးလံာ်တဖၣ်မၤတၢ်တသ့ဖဲအသ့လၢကမၤစၢၤအပူၤဒ် ကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်ကန့ၢ်ပာ်တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်စံးတုၢ်အီၤလၢလံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အဒိ, ပုၤကွဲးလံာ် တၢ်သးခုကစီၣ်တဖၣ်ကျိၣ်ထံအရမဲးဒီးအုၣ်အတၢ်ကတိၤတဖၣ်ဒ်သိးကဟဲစိာ်ထီၣ်တၢ်ဘျူးတၢ်ဖိၣ်လၢပုၤဖးတၢ် ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်တဘျီတခီၣ်တၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢ တၢ်ရူလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤလၢအအိၣ်လၢတၢ်လီၤလီၤဆီဒီးအဂၤတဖၣ်ဒ်သိးလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤအနီၢ်ကစၢ် ဒၣ်ဝဲအသးဒီးဟီၣ်ခိၣ်ကတိၤလၢလံာ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤအပူၤကသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးကျဲအိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလၢအအိၣ်ဖျါ

ဤကလေးလောကွေးလံာ်တဖၣ်ဆိမိၣ်ဝဲလၢပုၤဖးလံာ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢကနီၤပၢၤ
လံာ်အဃိအဝဲသ့ၣ်ဖၢန့ၣ်တၢ်ဖိးတၢ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အစုပူၤလၢကဖးလံာ်စီဆံၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်ပီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်စဲမၤဘၣ်တၢ် Dr. Simon Vibert

တၢ်တမံၤလၢလၢအမ့ၢ်ပုၤကညီအိၣ်ဒီးလုၢ်လၢတူၤသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ကျဲတအိၣ်ဝဲနီၣ်
တဘိလၢနတဲတၢ်ဒီးပုၤကညီလၢတၢ်တအိၣ်ဒီးပုၤကညီအကျိၣ်ဒီးပုၤကညီအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢသ့ဘၣ်လီၤ. အဃိ,
ဖဲယွၤဟ့ၣ်ပုၤအတၢ်ကစီၣ်န့ၣ်,အဝဲဟ့ၣ်ပုၤအတၢ်ကစီၣ်လၢကျဲတဖၣ်လၢပနီၤပၢၤအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲအမ့ၢ်တၢ်က
တၢ်အဖျၢၣ်အါန့ၣ်,ဒ်လံာ်စီဆံၣ်အသိး,ကတိၤတၢ်ဒီးပုၤလၢကျိၣ်လီၤလီၤဆိဆိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးဒ်န့ၣ်အသိး,အဝဲဟ့ၣ်
ဆူပအိၣ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအမိၢ်ပုၤအက့ၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ,တၢ်ဝဲဘၣ်အိၣ်ဝဲ
တနီၤလၢအမ့ၢ်လၢပုၤကိးကလုာ်ကိးဖုဒဲးအဂီၢ်ဖျိဖျိဖျါန့ၣ်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးစံး,“အဲၣ်ဘၢမါအဲၣ်ဘၢတၢ်တဂ့ၢ်”မ့ၢ်
တၢ်တမံၤလၢလၢအမ့ၢ်ပုၤကိးကလုာ်ကိးဖုဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ...ဘၣ်ဆၣ်,တၢ်ဝဲဘၣ်အိၣ်ဝဲတနီၤလၢတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤဒ်အ
မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုၣ်ဝဲတရံးဟံၣ်ခိၣ်,မ့တမ့ၢ်ဒုၣ်ဘၣ်တၢ်ဝဲတရံးဟံၣ်ခိၣ်,ဒ်သိးလၢပုၤလၢနဃၢၤသ့တလီၤတဲာ်
လၢဟံၣ်ခိၣ်ဒီးန့ၣ်သ့တဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်-အတၢ်ကမၣ်လၢနနီၣ်ကစၢ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဂ့ၤလံာ်,လၢယဟံၣ်ခိၣ်
ဃၢၤန့ၣ်,ပတအိၣ်ဒီးဟံၣ်ခိၣ်ဒုးလၢအပၤဘၣ်လီၤ. ညီန့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်လၢပဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ဃၢၤတဖၣ်တလဲာ်
ထီၣ်ဆူဟံၣ်ခိၣ်ဘၣ်,အဃိတၢ်ဒုၣ်ဝဲတရံးဟံၣ်ခိၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဝဲဘၣ်လၢပဂီၢ်ဘၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီ
ဝဲန့ၣ်တၢ်မၤဘၣ်ထွဲအိၣ်သ့လၢလုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢခဲလၢာ်အပူၤ,ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢနကဘၣ်အံး
ထွဲကွဲာ်ထွဲပုၤလၢနဃၢၤအတၢ်ပုၤဖျဲးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပုၤကွၢ်နဒီပုၤဝဲခါနဒီပုၤဝဲမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်ခဲလၢာ်တ
မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤအသးခဲလၢာ်အဂီၢ်ဘၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ခဲလၢာ်အဂီၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်
မၤအသးခဲလၢာ်အဂီၢ်ဘၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဃုထံၣ်တၢ်မၤအသးမနုၤတဖၣ်,ဒီးပကဘၣ်ဃုထံၣ်န့ၣ်လၢပကမၤဘၣ်
ထွဲအိၣ်လီၤ. တံာ်လီၤဆဲးလၢတၢ်အိၣ်သးလီၤဆိတဖၣ်န့ၣ်အပူၤ,ဒီးဖျိအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ကျဲလၢပုၤဟ့ၣ်ဝဲဆူပဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဒီးကထၢၣ်ခွဲအံးစံးန့ၣ် Dr. Craig S. Keener

ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်တၢ်လံာ်အသိး,တၢ်ကွဲးစီဆံၣ်တဖၣ်နီၣ်ကစၢ်ဒဲတဖၣ်နီၣ်ဟ့ၣ်နီၣ်ယွၤဂ့ၢ်ပီညါအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢအဆူၣ်
ဒီဖျိဟ့ၣ်တၢ်သးစၢၤဆၢဆူပုၤကွဲးလံာ်,လံာ်တီလံာ်မိဒီးလံာ်စီဆံၣ်ကိးတၢ်ဒီးအပူၤဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤနီၣ်နီၣ်န့ၣ်,တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သး
စၢၤဆၢဆူတၢ်န့ၣ်ကျဲသၢမံၤလၢတၢ်ကသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤတၢ်ထံးဂံၢ်ထံးဘါဆူၣ်ဆူၣ်
န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပသ့ၣ်ညါပုၤကွဲးလံာ်အဂ့ၢ်,ဒီးလံာ်တီလံာ်မိဒီးလံာ်စီဆံၣ်အတီၤအပူၤဒ်ကန့ၣ်တၢ်ဖိအဆိကတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်အါ
ဒီး,ပဃိထံအိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးကသ့ကတုၤအါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပနီၣ်ပၢၤအိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးမ့ၢ်အါဒီး,ပမၤဘၣ်ထွဲတၢ်ကွဲး
စီဆံၣ်တဖၣ်ဆူပမ့ၢ်နံၤကသ့ဂ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးမ့ၢ်တၢ်မနုၤဒီးဃိထံအယွၤဂ့ၢ်ပီညါအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလၢ,ပကကွၢ်သကိး
တၢ်ပာ်ဒိၣ်အိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်လၢပတၢ်ဃုထံၣ်သမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၣ်လၢအအိၣ်အယိၣ် IMPORTANCE

ပကဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးဘၣ်ဝဲဘၣ်ပီအိၣ်အယိၣ်လၢကျဲခဲတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢၤ,ပကကွၢ်သ
ကိးကျိၣ်ကျဲလီၤဆိလၢအမၤအသးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိတၢ်စံၣ်စါတဲစါဒီတစါညါ,လီၤဆိဒ်တၢ်လၢ

Protestant Reformation အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးခံ,ပကတဲဖျါတၢ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိခဲအံၤတဖၣ်
အပူၤလၢအမၤစ့ၤလီၤကွဲာ်တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးအိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်အတၢ်ဒိၣ်တၢ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ်ပကစး
ထီၣ်သကိးလၢတၢ်ကွၢ်သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိအတၢ်စံၣ်စါတဲစါဖျိကိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိအတၢ်စံၣ်စါတဲစါ CHURCH HISTORY

တၢ်လူၤဃုထံၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ပညိလၢအအိၣ်ထံးတမ့ၢ်စါခဲအံၤအတၢ်ပညိၣ်လီၤတံာ်တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညိ

လာအသီတမံတဘၣ်လီၤ. မ့ၣ်တၢ်အမ့ၢ်အတီၤလာတၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤတံၢ်တနီၤန့ၣ်ခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကတီၢ်စၢၤတၢ်အါန့ၣ်ဒီးဝဲၤလိာ်မၤဖျါထီၣ်တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီအက့ၢ်အကီၤတဖၣ်လာအပာ်သးလံာ်အိၣ်ပညီလာအိၣ်ထံးတအါကဲၣ်ဆိးဒိပမၤတနီၤအံၤန့ၣ်ဘၣ်လီၤ. သန့က့ၤလာခရံၣ်ဖိတၢ်စံၣ်စါတဲၤစါကျဲၤဒိဘိညါန့ၣ်, ပှၤကူၣ်သ့ၤလာယွၤဂ့ၢ်ပီညါအမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါတဖၣ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ဝဲလာတၢ်ဃုထံၣ်န့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညီလာအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်မ့ၢ်တၢ်ထူးထီၣ်လံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညီအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်တမံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လာပျၢၤအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးတမံၤမ့ၢ်တၢ်ကကၢၤက့ၤလံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညီလာအိၣ်ထံးလံာ်လံာ်ထီၣ်ဒါတၢ်တၢ်တၢ်လာအဖဲထီၣ်လာပှၤသိၣ်ကမၣ်သီကမၣ်တၢ်အကရူၢ်တဖၣ်လာအဆိတလဲလံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညီလာကဘၣ်လိာ်အသးဒီးအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤက့ၤလံာ်အဆိကတၢ်လာတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်စံၣ်စါတဲၤစါအပူၤအါကမၤတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်လာကပၤဃာ်လံာ်စီဆံၣ်အလံာ်တဖၣ်အတၢ်ကစီၣ်အိၣ်ထံးတဖၣ်ဒီဖျါထဲဒၣ်တၢ်ကစီၣ်လာအိၣ်ထံးအိၣ်ဒီးအစီဒိၣ်ကမီၤထီၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

အဒိ, ပာ်ဖးဒိၣ်လာပျၢၤအံၣ်ရဲနံယာ်, လာအအိၣ်မူလာခ.န. ၁၃၀ တုၤ ၂၀၂ အကပိာ်ကပၤ, စံၣ်ညီၣ်တၢ်ထူးထီၣ်ကမၣ်စီပီလူးအတၢ်ကွဲးအိၣ်ပညီတဖၣ်လာအဝဲအလံာ် *Against Heresies* ထီၣ်ဒါတၢ်သိၣ်ကမၣ်သီကမၣ်, လံာ်အဘျဲၣ်သး, အဆၢဒိၣ် ၇, တၢ်ဂ့ၢ်မိာ်ပှၤ ၁ ဖဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒိကန့ၣ်တၢ်လာအံၣ်ရဲနံယာ်စံးဝဲဖဲန့ၣ် :

ဘၣ်ဃးဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ပာ်ဂၢ်ပာ်ကျၢၤလာစီပီလူးစံးဝဲလီၤလီၤလာလံာ်ပရၢၤၤဘၣ်တဘျဲၣ်ဆူၣ်ရံၣ်သူးဖိတဖၣ်အပူၤလာ, “လာအဝဲအပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဝဲအံၤအယွၤမၤဘျီၣ်ကွံာ်အဝဲသ့ၣ်အသးလာအသုတန့ၣ်ဝဲတဂ့ၤ,” ဒီးပၤဃာ်ဝဲလာယွၤအိၣ်ဝဲဒၣ်တကလာဟီၣ်ခိၣ်အံၤနီၣ်နီၣ်ဘၣ်ဆၣ်အကတကလာအလဲၤတလာကွံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢၤခဲလၢာ်, အအိၣ်ထံး, ဒီးအစိကမီၤ.... အဝဲသ့ၣ်... တသ့ၣ်ညါဝဲလာကဖးစီပီလူးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

အံၣ်ရဲနံယာ်ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲပှၤလာအသိၣ်လိတၢ်စူၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်အသရၣ်တဖၣ်လာအမ့ၢ်နီၣ်စံးတုၤလာအန့ၣ်ဝဲလာယုၣ်ဂျူးဟဲလီၤလာယွၤလာအဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်အိၣ်တကအအိၣ်အါန့ၣ်ဒီးလံာ်စီဆံၣ်အလီၤလံာ်အယွၤလာအတုၤလီၤတၢ်န့ၣ်လီၤ. “ဟီၣ်ခိၣ်အံၤအယွၤ” မၤဘျီၣ်ပှၤမဲာ်လာပှၤကထံၣ်လံာ်စီဆံၣ်အသီအယွၤလာအဒိၣ်အထီၣ်တကအံၤအတၢ်အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ, လာအ “လဲၤတလာကွံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢၤခဲလၢာ်, အအိၣ်ထံးဒီးအစိကမီၤ” န့ၣ်လီၤ. အံၣ်ရဲနံယာ်ဟ့ၣ်လီၤအသးနီၣ်နီၣ်လာအလံာ်အဆၢဒိၣ်ဝဲအံၤအပူၤလာကပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲပှၤနီၣ်စံးတုၤဖိက့ၢ်ထံတၢ်တဖၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲလာကဘၣ်ဖးစီပီလူးဒိလဲၣ်ဒီဖျါအဝဲသ့ၣ်လီၤတဲာ်ကွံာ်ဝဲလာကထံၣ်စီပီလူးအလံာ်အိၣ်ပညီလာအိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.

လာယုၣ်ရပၤအစီခၢၣ်သးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်လီၤလူလီၤဘျၢၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲလာလံာ်စီဆံၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ထံၣ်အါအါဒၣ်တၢ်ကတၢ်လာတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလုၢ်အလုၢ်အတၢ်အိၣ်သးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်န့ၣ်လာအဂံၢ်ဆူၣ်စ့ၢ်ကီးအိၣ်ဝဲလာတၢ်အိၣ်ပညီလာအိၣ်ထံးအလုၢ်အပူၤအပူၤမ့ၢ်တမ့ၢ် *sensusliterals*, ဒိညါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကီးအါန့ၣ်လီၤ.

အဒိ, ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၤလာယွၤဂ့ၢ်ပီညါမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါသီမးစံးအခွံန့ၣ်စံး ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲလာအလံာ်စီဆံၣ်အိၣ်ပညီလီၤကွံာ်ခး *Summa Theologica* အပူၤ, တၢ်နီၤဖး ၁, တၢ်သံကွၢ် ၁ တဖျၢၣ်, တၢ်ကွဲး ၁၀ အပူၤလာ *sensusliterals*, မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိလာတၢ်အိၣ်ပညီအကဲလၢာ်လာအအိၣ်ဝဲဒီးလံာ်လာပမၤလိအါန့ၣ်လီၤ.

အဃိလာတၢ်ကွဲးစီဆံၣ်အပူၤတၢ်သဘၣ်သဘျဲၣ်တအိၣ်ဘၣ်, ဒီဖျါတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်ခဲလၢာ်ဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အါလာတၢ်တမံၤအဖီခိၣ်-တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၣ်နီၣ်နီၣ်-ထဲဒၣ်လာအအိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်မနုၤတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အါသ့ၣ်, ဒီးတမ့ၢ်တၢ်ပာ်သးလာတၢ်ကတီၢ်ဒိကတီၢ်တဲာ်တဖၣ်န့ၣ်အပူၤဘၣ်လီၤ.

ဒိလံာ်တတီၢ်အံၤပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဆံၣ်အသိး, အခွံန့ၣ်စံးဝဲလာ “တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်ခဲလၢာ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အါလာ.... တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၣ်နီၣ်နီၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.” ဒီးလာတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၣ်နီၣ်နီၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်မ့ၢ်ဝဲလာ “ထဲဒၣ်လာအအိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လိာ်မနုၤ” -မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီလာတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ- “တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အါ” သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

လာခံ, ဖဲလာ **European Renaissance** စးထီၣ်လာ ၁၄ တုၤလာ ၁၇ ယာ်ဖျိၣ်န့ၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ပၤဃာ်တၢ်လာတၢ်ထူးထီၣ်လံာ်လံာ်တဖၣ်အိၣ်ပညီအဖီခိၣ်စးထီၣ်ဆံးလီၤစ့ၤလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒိတၢ်အစၢအသိး, တၢ်ပာ်ဒိၣ်တၢ်မၤလီၤပလိာ်တၢ်ထူးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညီဆူၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလုၢ်အလုၢ်အတၢ်အိၣ်ဆိးစးထီၣ်အဂံၢ်လီၤစၢ်ဝဲ, ဒီးတၢ်ပညိၣ်လီၤတံာ်

တၢ်လၢလံာ်စီဆှံအိပညီလၢအခိၣ်ထံးလံာ်လံာ်တဖၣ်ဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤအစၢန့ၣ်,လၢပျၤ ဟ့ၢ်လုၤဒီးလၢတၢ်အလံာ်လဲၣ်အဒိၣ်အထီၣ်လၢအခိၣ်တဖၣ်စးထီၣ်ရၤလီၤအသးလၢကီၢ်ယုၤရပၤအကပိာ်ကပၤလၢအဝဲသ့ၣ် အကျိၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.ဒီးပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လၢအမၤလိလံာ်တဖၣ်အံၤပညိၣ်လီၤတံာ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်အကျိၣ်လၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်ဒီးတၢ်စံာ်စၢ်တဲာ်အဟီၣ်ကဝီၤလၢအခိၣ်ဝဲလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.အါန့ၣ်အန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်အတၢ်ထုး ထီၣ်လံာ်အိပညီတဖၣ်အံၤလၢအခိပညီလၢအခိၣ်ထံးတဖၣ်အစီခိၣ်အါန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစီကမီၤဒီးအလုၤလၢအစီခိၣ်န့ၣ် လီၤ.

တၢ်ဆီတလဲဝဲအံၤဒါလီၤအတၢ်မၤအခိၣ်ထံးလၢတၢ်မၤအသးလၢအကဲထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်အိပညီတဖၣ် အဂီၢ်အါမးလၢ**Protestant Reformation**အစၢလၢ ၁၅ဒီး၁၆ ယၢဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်အမ့ၢ် မၣ်တုၢ်လူသၢၣ်ဒီးကွီၤခဲလဲဘၣ်တုၢ်လီၤအသးနီၣ်နီၣ်ဆူတၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆှံလၢအဝဲသ့ၣ်အကျိၣ်လၢအခိၣ်ထံး လံာ်လံာ်တဖၣ်ဒီးအတၢ်စံာ်စၢ်တဲာ်အတၢ်အိၣ်သးဖဲန့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ညါလံာ်စီဆှံအိပညီလၢအခိၣ်ထံး လံာ်လံာ်မၤသ့ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကပၤဃာ်လံာ်စီဆှံအဝဲသ့ၣ်အစီကမီၤလၢလၢပုၤပုၤထဲတမံၤဖါ,တုၤဒၣ်လဲၣ်လၢရီၤမ့ၢ်အ ယုၤဂ့ၢ်ပိညါအစီခိၣ် န့ၣ်လီၤ.

လၢ**Evangelical**ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်အကျိၣ်န့ၣ်,တၢ်ထံၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ထုးထီၣ်လံာ်စီဆှံအိပညီဘၣ်တၢ်ကိး အိၣ်လၢ**“Grammatico-Historical Method”** န့ၣ်လီၤ.ကျိၤကျဲဝဲအံၤဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၣ်လၢအမ့ၢ်အတီ နီၣ်နီၣ်လၢလံာ်စီဆှံအပူၤ,မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်စံာ်စၢ်တဲာ်ခဲလၢာ်အပူၤ,ဒီးမ့ၢ်ကျိၤကျဲလၢအဒိၣ်စိလၢတၢ်မၤ လိလံာ်စီဆှံစးထီၣ်လၢ **Reformation** အစၢအခါလံာ်န့ၣ်လီၤ.

လၢစၢၤခၢၣ်သးန့ၣ်တဖၣ်အပူၤ,တၢ်ကွဲးစီဆှံမ့ၢ်လံာ်လၢပုၤတဝၢခဲလၢာ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤလၢအမၤလိဘၣ်တၢ်တဖၣ် မၤလၢာ်အတၢ်ဆၢကတီၢ်အါတက့ၢ်လၢတၢ်မၤလိတၢ်ကွဲးစီဆှံတဖၣ်အံၤအပူၤ,ဒီးလံာ်စီဆှံဟူးဂဲၤပံးန့ၣ်မူဒါဖးဒိၣ် တမံၤလၢပုၤတဝၢအပူၤ,ဒီးနီၣ်နီၣ်န့ၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.လၢစၢၤခၢၣ်သးန့ၣ်အဆၢကတီၢ်တဖၣ် အပူၤ,ဒီးလၢတၢ်မၤလိလံာ်စီဆှံဝဲန့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်မၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်,တၢ်ဖးလံာ်စီဆှံအကျဲလၢအဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး ဒိၣ်ထီၣ်တစဲးလၢအပညိၣ်လီၤတံာ်တၢ်လၢလံာ်မိၢ်ပုၤအကဘျဲးလီၤဆီအါမးအစီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.လံာ်စီဆှံအိပညီလၢ အခိၣ်ထံး,ပမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးတဲာ်လၢတၢ်စံာ်စၢ်တဲာ်အပူၤကွဲးလံာ်တဖၣ်ပာ်အသးလၢအဝဲန့ၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်နီၣ်နီၣ်တၢ်ကျိၣ်ထံ အကျိၣ်အကျဲလၢအရူဒိၣ်တမံၤလၢစၢၤခၢၣ်သးဖဲန့ၣ်လီၤ.သန့ၣ်က့,ဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်,ဒိကျဲတဘီဆူတၢ်အကတၢ် အဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်တဒ်သိးဒီးတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်အိပညီလၢခံတဖၣ်အပူၤ,ပုၤကွဲးလံာ်အတၢ်ပာ်သးမ့တ မ့ၢ်တၢ်အိပညီလၢအခိၣ်ထံးဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဒိၣ်တၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလၢတၢ်ဖးအိၣ်ကမုာ်အဂီၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အိၣ် ဝဲဒၣ်တနီၤလၢတၢ်ထံၣ်အိၣ်လၢအရူကဒိၣ်န့ၣ်ဒိးတၢ်အိပညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်

Christological, တၢ်ပညိၣ်ဃီတၢ်လီၤလီၤဆူခရံၣ်အအိၣ်,ဒီးညီန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤအသးလၢမ့ၢ်န့ၣ်ခံက တၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ပညိၣ်ဃီတၢ်လီၤလီၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢခံကတၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဖးလံာ်စီဆှံအလၢအဘၣ်ဃး ဒီးခရံၣ်အဂ့ၢ်လၢခံကတၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်အဃီပုၤကွဲးလံာ်အတၢ်ပာ်သးအရူဒိၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တထံၣ်အိၣ်ဒိး တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲးလၢခံကတၢ်ဘၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဒိးကျဲလၢတၢ်အကတၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ဒီးကထာၣ်ကွီၤန့ၣ်ထံၣ်ဖဲန့တၢ် **Dr. Jonathan T. Pennington**

တၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ရူလိာ်ဘၣ်ထွဲလၢတၢ်အိပညီလၢအခိၣ်ထံးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလုၤအလၢအဘၣ်စၢၤလၢ **Middle Ages** မ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢဘၣ်တဘၣ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤထုးထီၣ်လံာ်အိပညီလၢ **Medieval** ကွၢ်န့ၣ်ဖျါ လီၤ ဆီ, ဒီဖျါလၢ **Medieval** အစၢအဝဲသ့ၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်ကွဲးစီဆှံအဂ့ၢ်လီၤတံာ် လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.. အဝဲသ့ၣ်ဟဲလၢလံာ်စီဆှံအအိၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်န့ၣ်နီၣ်နီၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလုၤအလၢမ့ၢ်တၢ်သိၣ် လိလံာ်စီဆှံန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤ,လီၤကံတၢ်အညီလၢပဂီၢ်တကလုာ်ဒိပမ့ၢ်န့ၣ်ကယၢခံဆံတၢ်ပုၤဖျိးထံၣ်စတဲးဖိတဖၣ် လၢပကန့ၣ်ဘၣ်ရူသ့ၣ်တၢ်န့ၣ်,ဘၣ်ဆၣ်ပတဘၣ်တၢ်ဒိသဒါပုၤလၢတၢ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.ပုၤအိၣ်ဝဲဒၣ်အါကလၢအဟး တုၤတီၤလၢကစံး,န့သ့ၣ်ညါကွီၤခဲလဲဘၣ်အတၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်တၢ်ကွဲးစီဆှံအတၢ်သိၣ်လိ,မ့တမ့ၢ်,ကွီၤဝဲစလဲး,မ့တမ့ၢ်မၣ် တုၢ်လူသၢၣ်,မ့တမ့ၢ်ပုၤတက့ၢ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.အဃီ,တၢ်လၢအမၤအသးလၢ **Middle Ages** မ့ၢ်အဝဲ

သွန်မာဝဲကျဲလၢကသုးဘူးအသးဆူတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်ကွဲးစီဆုံအနီပညီလၢအသုၣ်လီၤအသးလၢတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်မိၢ်
ပုၢ်အတၢ်စိတၢ်ကမိၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.တၢ်သံကွၢ်လၢပုၤထုးထီၣ်တၢ်အနီပညီလၢ**Medieval**တဖၣ်သံကွၢ်ဝဲမ့ၢ်,
“တၢ်န့ၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဆိဘၣ်တဆိလၢပုၤတၢ်မၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဖျါထီၣ်လၢပဂီၢ်နီၤဖျါလံာ်စီဆုံလီၤ
လီၤဆိဆိတတၢ်အံၤဒ်လဲၣ်?”

ဒီးကထၢၣ်ခဲးဝဲၤဖဲၣ် **Dr. Carey Vinzant**

ခဲအံၤပထံၣ်ဘၣ်တၢ်လံာ်လၢတၢ်ဃိထံလံာ်စီဆုံအလံာ်တဖၣ်အိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိအနီပညီမ့ၢ်တၢ်အရဲဒိၣ်လၢတၢ်အိၣ်
ဖျါအတၢ်စိတၢ်စိတၢ်ကျဲဒိတဘိညါဝဲ.မိပကဆိကမိၣ်ပာ်သးတၢ်တၢ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တဖၣ်အံၤလၢအဟဲအိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်
အိၣ်ဖျါလၢ စါခဲအံၤအပူၤန့ၢ်တက့ၢ်.

ခွဲတၢ်အိၣ်ဖျါ MODERN CHURCH

ပအိၣ်မူလၢမုၢ်န့ၢ်တနံၤဖဲလံာ်မနုၤဂ့ၤမနုၤဂ့ၤ.တမ့ၢ်ထဲဒၣ်လံာ်စီဆုံဘၣ်,အနီပညီလၢအနီထံးအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်
ဘၣ်တၢ်သံကွၢ်အိၣ်လၢကျဲအါတီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်တၢ်လံာ်အသး,လၢအပူၤကွၢ်န့ၢ်,ပုၤကျိၣ်ထံတၢ်အါကမံးကတီၢ်
ဘၣ်ဃးတၢ်အနီပညီအါမးလၢလံာ်စီဆုံကိးတီၢ်ဒီးအဂီၢ်နီၤဖျါအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်ဝဲလၢလံာ်စီဆုံဟဲလၢပုၤ,ပုၤလၢအသးတၢ်ကူၣ်တၢ်
ဆးလဲၤတလၢကွၢ်ပတၢ်န့ၢ်ပာ်န့ၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်လၢစါဆၢကတီၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ခဲအံၤ,လံာ်စီဆုံအနီပညီလၢအနီထံးအလုၢ်အ
ပုၤမ့တမ့ၢ်လံာ်ဖါလဲၣ်ဖါမနုၤဂ့ၤအနီပညီလၢအနီထံးလံာ်လံာ်ဘၣ်တၢ်သံကွၢ်အိၣ်တမ့ၢ်နီၤဖျါလၢပုၤဘၣ်မ့မ့ၢ်နီၤဖျါလၢပုၤက
ညီအတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါနီၤလီၤတၢ်ကစီၣ်အနုဆၢၣ်အဃိန့ၢ်လီၤ.

လၢယၤဖျါန့ၢ် ၂၀ အနီထံးဆိဆိန့ၢ်,ခွဲတၢ်မၤလိကျိဘၣ်ဃးတၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးလံာ်ဖါလဲၣ်ဖါစးထီၣ်ဝဲလၢသုတဒိ
ကန့ၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢအနီပညီလၢအနီထံးလံာ်လံာ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.ကွဲအဆိကတၢ်တဖၣ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ဂုၢ်လိာ်
ဝဲလၢပုၤကွဲးလံာ်စီဆုံဒီးပုၤဒိကန့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်တဖၣ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်တၢ်တသ့ၣ်ညါအိၣ်ဘၣ်.ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢ
တၢ်စံၣ်စါတဲတဲတဖၣ်စံးဝဲလၢပုၤကွဲးလံာ်ဒီးပုၤဒိကန့ၢ်တၢ်ဖိတဖၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးတသ့ဘၣ်.ပုၤကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်သ့လၢအမၤလိပုၤကညီအဂ့ၢ်တဖၣ်ပညိၣ်လီၤတံၢ်ဝဲလၢပုၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဆိကမိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျါလၢစါခဲအံၤဆူလုၢ်လၢ
ထူသန့လၢပုၤတဖၣ်တသ့ဝဲဘၣ်လီၤ.ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအမၤလိပုၤကညီအသးတၢ်သ့ၣ်ဝဲသးဝဲတဖၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲလၢ
ပုၤဖးလံာ်လၢစါခဲအံၤတဖၣ်ထံၣ်သ့ၣ်ညါပုၤကွဲးလံာ်လၢပုၤတဖၣ်အတၢ်တီၢ်သ့ၣ်ပာ်သးလၢလၢပုၤပုၤတသ့ဘၣ်ဘၣ်လီၤ.ဒီး
ပုၤလၢန့ၢ်ပာ်တၢ်ကူၣ်သ့အကလုၢ်ကလုၢ်တဖၣ်ဂုၢ်လိာ်ဝဲလၢပုၤကညီအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ်ခဲလၢာ်အံၤဘၣ်ဃးဒီးပနီၣ်ကစါ
ဒၣ်ဝဲလၢပသ့ၣ်ညါနီၤနီၤတၢ်လၢပုၤကွဲးလံာ်တဖၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲတသ့နီတဘျီဘၣ်လီၤ.

တုၤလၢယၤဖျါန့ၢ် ၂၀အခၢၣ်သးန့ၢ်,တၢ်သ့ၣ်လီၤဘျးသးလီၤတီၢ်လၢတၢ်ပာ်ပနီၣ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးပုၤကွဲးလံာ်ဒီးပုၤ
ဖးလံာ်ဖိတဖၣ်ဆူပုၤထုးထီၣ်တၢ်အနီပညီအါကလၢကလဲၤကပာ်ကွၢ်အဝဲသ့ၣ်ခဲလၢာ်ဒီးပညိၣ်လီၤတံၢ်က့ၤလၢာ်လၢာ်ဆုဆု
လၢလံာ်မိၢ်ပုၢ်အဖီခိၣ်န့ၢ်လီၤ.တၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးအသီဂုၢ်ကျဲးစးဝဲလၢကဖးလံာ်မိၢ်ပုၢ်တဖၣ်လၢအတပာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စံၣ်စါတဲတဲ
အတၢ် အိၣ်သးနီတမံၤဘၣ်လီၤ.ပုၤ **structuralist** ဖိတဖၣ်ထံၣ်န့ၢ်တၢ်အနီပညီလၢတၢ်ဃုထၢတၢ်ကတီၢ်အဖျါ
တဖၣ်လၢလံာ်တီၢ်လံာ်မိၢ်အပူၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဃုထၢလၢအအိၣ်ခူသ့ၣ်အကဲခဲလၢာ်လၢကျိၣ်အက့ၢ်အဂီၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.ဒီးပုၤဖး
လံာ်ဖိ-အတၢ်စံးဆၢက့ၤပဲာ်ထံနီၤဖးတၢ်တဖၣ်ဃုထံၣ်န့ၢ်တၢ်အနီပညီလၢပုၤဖးတၢ်လၢစါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတဖၣ်အတၢ်စံး
ဆၢက့ၤဆူလံာ်န့ၢ်လီၤ.

လၢန့ၢ်ယၤဖျါန့ၢ် ၂၀အလီၢ်ခံကတၢ်ဆံဆဲၣ်န့ၢ်န့ၢ်,တၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးလံာ်ဖါလဲၣ်ဖါလဲၣ်လဲၣ်တၢ်ယံၤတလၢဒီးစံးဝဲလၢလံာ်
လၢပမၤလိအိၣ်ဒဲအနီပညီတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်တသ့ဘၣ်မ့တမ့ၢ်-အာန့ၢ်အန့ၢ်,တၢ်အာတၢ်သီလီၤ.ပုၤ

post-structuralist တနီၤသမာဝဲလၢကဟ့ၣ်ပုၤကွဲးလံာ်လၢပုၤတဖၣ်အခွဲလၢကပာ်လီၤန့ၢ်ဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်
အတၢ်ဆိကမိၣ်လၢပုၤဖးလံာ်ဖါလဲၣ်
ပျီကွၢ်” လံာ်လၢပုၤတဖၣ်နီၤဖျါပာ်ဒိၣ်တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးအနီပညီခံမံၤသမာဝဲလၢအဖျါတြၢၢ်ကလံာ်တဖၣ်ဒ်သိး
လၢကမၤဖျါထီၣ်လံာ်တဖၣ်တၢ်န့ၢ်ပာ်အိၣ်ကကီၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.ဒီးပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအပဲာ်ထံနီၤဖးတၢ်အါကပာ်တၢ်ကွၢ်
ပုၤကွဲးလံာ်လၢပုၤတဖၣ်,ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘိပုၤဖးလံာ်လၢစါခဲအံၤတဖၣ်လၢကမၤဘၣ်လိာ်တၢ်ကွဲးစီဆုံအတၢ်ကတီၢ်တဖၣ်
လၢကဘၣ်လိာ်သးဒီးအဝဲသ့ၣ်အနီကစါဒၣ်ဝဲအတၢ်တီၢ်တၢ်ပညိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ဒီကမ္ဘာတိုက်သိပ်အသိသံဃ်ဘွဲအသိးတၢ်ကဲထီၣ်သးနီၣ်နီၣ်သ့ဝဲလၢပကမၤန့ၢ်တၢ်န့ၢ်ပၤဂၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢပဆိး ကါအိၣ်သ့လၢအဟဲလၢပကမၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအပဲၣ်ထံၣ်နီၣ်ဖးတၢ်လၢအတၢ်တၢ်ဒီးတၢ်ဃုထံၣ်န့ၢ်လံာ်စီဆုံအိၣ်ပညိလၢအ နီၣ်ထံးလံာ်လံာ်အလုၢ်အပူၤအအိၣ်သ့န့ၢ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်ခဲလၢာ်န့ၢ်,ပဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်သ့လၢပကမၤသ့နီၣ်ထီၣ် “တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤတၢ်”အတၢ်သိၣ်လိန့ၢ်လီၤ.ကျဲထဲတဘိလၢပကမၤဆဲးတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိဖဲဒၣ်ပသး.ပုၤကညိလၢ အထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိတဖၣ်အတၢ်မၤတၢ်ဖဲဒၣ်အသး.မ့ၢ်တၢ်ကထံၣ်လံာ်စီဆုံအတၢ်တဖၣ်လၢတၢ်စံၣ်စီတဲစီအတၢ်အိၣ် သးလၢအပူၤသးစီဆုံအဆိကတၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤကတိၤတၢ်ဒီးအဝဲသ့န့ၢ်လီၤ.အဝဲအံၤမ့ၢ်ကျဲတဘိလၢပကမၤဃာ်လံာ် စီဆုံအစိကမိၤထီၣ်ဒါပုၤတက့ၤဘၣ်တက့ၤ,လၢလုၢ်လၢ်ထုးထီၣ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်,တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်ဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢညိ န့ၢ်သ့ဝဲလံာ်စီဆုံလၢအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးစံးဝဲလီၤကလၢအအိၣ်ဒီးလံာ်စီဆုံအတၢ်ဆိၣ်ထွဲမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတုၢ် န့ၢ်ဆူၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအစိ ကမိၤလၢပုၤတက့ၤအတၢ်အိၣ်မူအဖီခိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ပုၤလၢအမၤဂ့ၤထီၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်ထံၣ်ဝဲလၢကျဲထဲတဘိလၢပကမၤဆဲးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤဒိၣ်စီဒိၣ်ကမိၤအတၢ် ထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိဖဲဒၣ်အသးမ့ၢ်တၢ်ကထံၣ်လံာ်စီဆုံလၢတၢ်စံၣ်စီတဲစီတၢ်အိၣ်သးလၢအပူၤသးစီဆုံထီၣ်ဂဲၤထီၣ်အိၣ်န့ၢ် လီၤ.ဒ်န့ၢ်အသိး.ကျဲထဲတဘိလၢပကမၤဃာ်က့ၤလံာ်စီဆုံအစိကမိၤထီၣ်ဒါခဲခါပုၤတက့ၤဘၣ်တက့ၤ.ထံၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်အတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤ,တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤအဂၤတဖၣ်အတၢ်ထုးထီၣ်တၢ်အိၣ်ပညိဖဲဒၣ်အသးမ့ၢ်တၢ်ကလူၤဃုထံၣ်လံာ်စီဆုံအိၣ် ပညိလၢအနီၣ်ထံးန့ၢ် လီၤ.

တၢ်ကတိၤလၢအံၤ CONCLUSION

လၢတၢ်မၤလိဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ်ကွဲးစီဆုံဝဲအံၤအပူၤ,ပပာ်ပနီၣ်လံာ်စီဆုံအိၣ်ပညိလၢအနီၣ်ထံးဒ်ပတၢ် ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးအတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.ပတဲဖျါထီၣ်ယုၤဂ့ၢ်ပိညါအနီၣ်ထံးဒ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဖျါပညိၣ်လီၤတၢ်အိၣ်ပညိလၢအ နီၣ်ထံးန့ၢ်လီၤ.ဒီးပကွၢ်သကိးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သးစၢ်ဆၢလၢအဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဆူၣ်အိၣ်ပညိလၢအကဲထီၣ်သိအတၢ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်န့ၢ် လီၤ.

ဒ်ပထံၣ်ဘၣ်တုၢ်လံာ်လၢတၢ်မၤလိဃုထံၣ်အံၤဒိတခါညါအပူၤအသိး.တၢ်ကျိၣ်ထံၣ်လံာ်စီဆုံအကျိၣ်အကျဲအမးတဖၣ်အံၤ လီၤကံၤဒ်အလဲၤတၢ်ဆူၣ်ထုးထီၣ်တၢ်လၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်အသိးန့ၢ်လီၤ.ပဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသမံသမိးလံာ်စီဆုံလၢအဝဲ သ့ၣ်အတၢ်စံၣ်စီတဲစီအတၢ်အိၣ်သးလၢပုၤအပူၤလၢပကထံၣ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ပညိလၢအနီၣ်ထံး-ကျဲလၢသးစီဆုံဒီးပုၤကွဲး လံာ်လၢတၢ်ထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤအိၣ်လၢယုၤတဖၣ်သးအိၣ်လၢကတုၤအိၣ်အပူၤကမ့ၢ်လၢအနီၣ်ထံးလံာ်လံာ်တဖၣ်အတၢ်ဆိက မိၣ်,လုၢ်လၢ်သကဲးပဝးဒီးတၢ်သ့ၣ်ဂဲၤသးဂဲၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.ပမၤအဂ့ၤကတၢ်လၢပကမၤဃာ်လံာ်စီဆုံတတိၤဘၣ်တတိၤအိၣ်ပ ညိလၢအနီၣ်ထံးလံာ်လံာ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်လၢတၢ်ကျိၣ်ထံၣ်တၢ်အဂီၢ်ဖျါအိၣ်ပညိလၢအနီၣ်ထံးအိၣ်ဒီးယုၤအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အစိကမိၤလၢအပူၤဂီၢ်မုၢ်လၢတၢ်စံၣ်စီတဲစီဒိတဘိညါအဖီခိၣ်န့ၢ်လီၤ.ဒီးလၢတၢ်အံၤအပိထီၣ်,ပကဘၣ်ဆၢထၢၣ်ကတဲာ် ကတိၤပသးလၢပကမၤဂ့ၤထီၣ်ပတၢ်န့ၢ်ပၤဂၤလံာ်စီဆုံကိးတၢ်ဒီးအိၣ်ပညိလၢအနီၣ်ထံးလံာ်လံာ်,ဒ်သိးလၢပမၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲး လၢတၢ်ပိာ်ထွဲမၤထွဲလၢပစီခဲအံၤကိးမံၤဒီးလၢပမၤ,လီၤပလိာ်လိာ်အသးဒီးအိၣ်ပညိလၢအနီၣ်ထံးအစိဒိၣ်ကမိၤထီၣ်တဖၣ်က သ့ဝဲန့ၢ်လီၤ.